

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

J Ó S Z E R E N C S É T !

Ülésezett a MASZSZ rendkívüli kongresszusa

A küldöttek módosították az alapszabályt, új elnökségi tagokat választottak és elfogadták a Kordás László elnök által előterjesztett, az elmúlt év munkájáról szóló beszámolót, valamint az előttünk álló időszak feladatairól szóló programot. Ennek összegzéseként hangzott el a szövetség új, hármas jelmondata. Követeljük a munkáltatóktól, követeljük a kormánytól:

Adj több bért, hogy élhessünk
Adj több bért, hogy dolgozhassunk!
Adj több bért, hogy ne kelljen elhagyni hazánkat!
A Magyar Szakszervezeti Szövetség elnökségének öt új tagja: Golhovits Gábor (HDSZ), Meleg János (VSZ), Pallagi Gyula (ÉFÉDOSZSZ), Varga István (HODOSZ), és Varga József. Gratulálunk megválasztott újtisztviselőinknek, és munkájukban sok sikert, eredményt kívánunk.

A Magyar Szakszervezeti Szövetség jövőjéért

Rabi Ferenc, a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZSZ) elnökségének tagja, a BDSZ elnöke, a közel-múltban készített egy tanulmányt „A Magyar Szakszervezeti Szövetség szervezetének és működésének tapasztalatairól, a sikeresség érdekében elvégzendő jövőbeni feladatairól” címmel, melyben csokorba szedte azokat az elvégzendő feladatokat, melyek – véleménye szerint – ahhoz kelljenek, hogy a két konföderáció integrációjával létrejött új szervezet eredményesen működjön a munkavállalói érdekvédelem érdekében.

Az írásos anyag készítőjét először arról kérdeztem, hogy mi indokolta a javaslatgyűjtés elkészítését.

- A magyar szakszervezeti mozgalom az átalakuló gazdasági, társadalmi, politikai helyzetben az eredményes munkavállalói érdekvédelem, érdekvédelem kihívásainak nem tudott megfelelni – kezdte válaszát Rabi Ferenc.

- Ez alatt, többek között a foglalkoztatási viszonyok átalakulását, a területi jelenlét ellentmondásosságát, gyengeségét, a vonzóképeség csökkenését, az országos megállapodások a társadalmi presztízs, és az anyagi források hiányát, a társadalmi szolidaritás csökkenését értem.

Mindezekre egyetlen értelmes, előremutató szakszervezeti válasz létezik: erőt mutató, egységes, erőket koncentrááló új szakszervezeti struktúra, valamint, közös szakszervezeti stratégia és erre épülő gyakorlat kialakítása.

- Országos szövetségi szinten az Autonómok és az MSZOSZ tette meg az első lépéseket ez irányba, majd ehhez a folyamathoz csatlakozott a SZEZ is.

- Igen. 2013. május 1-én bejelentésre került a MASZSZ megalakítása. A megalakulásról határozó kongresszusán a tagszervezetek egyenként nyilatkoztak a jövőbeni struktúra iránti elkötelezettségről. A gyakorlati végre-

hajtás azonban sikertelennek bizonyult, nem az elvárt eredményeket hozta.

- Mi ennek az oka?

- Többféle is lehet. A gyakorlati előkészítés, elkötelezettség hiánya. Az egyéni szakszervezet-vezetői érdekek megjelenése. A külső körülmények is bejáratlanok: pl. az átmeneti rendelkezések között az új minőséget létrehozó konföderációk létének meghosszabbítása. A politikai pártok nagyobb részének nem érdeke, hogy a magyar szakszervezetek megerősödjének, a jelenlegi Munka Törvény Könyve, Sztrájk törvény és a társadalombiztosítási szabályok nem erősítik a szakszervezetek munkahelyi, területi jelenlétét.

- Az indulásnál konszenzus volt a jövőbeli elképzeléseket illetően.

- Pontosan. Ezek között szerepelt, hogy a szakszervezeti struktúra az osztrák átalakított mintát kövesse.

(Folytatás a 2. oldalon)

A tájékoztatás fontosságáról

Az elmúlt évek tapasztalatai egyfelől azt mutatják, hogy a társadalom és a szakszervezet közötti kommunikáció akadozik, másfelől viszont – éppen a társadalmi és gazdasági kihívások következményeként, azok kényszerében – létszükségletként jelent meg a szakszervezeteken belüli tájékoztatás fontossága.

Ezért az országos szinten megmutató hiányosságok nem feltétlenül jelentik azt, hogy az ágazati szinten megfogalmazott szakszervezeti üzenetek nem jutnak el a munkavállalókhöz.

Nagyobb létszámú szervezeteinknél – a struktúra egymásra épültségéből adódóan – gyakrabban vannak olyan ülések, amelyek során aktuális tennivalókat, felsőbb szintű döntéseket tárgyalnak meg, konvertálnak a saját érdekvédelemre gyakorlatokra, de nyilvánvaló, hogy témáikban a helyi ügyek, az emberek közvetlen problémái, a munkahely biztonságának fenntartása jelenti a dominanciát.

A kevesebb tagot számláló alapszervezeteknél kisebb az áttétel is, itt elsősorban a személyes találkozás az információáramlás első számú eszköze.

A szakszervezet tekintélye, mozgósító ereje, eredményessége nagymértékben függ attól, hogy a tisztviselők felkészültsége milyen szintű, mennyire képesek befogadni, illetve továbbítani az információt, s hogyan használják az érdekvédelem mellett szóló érveket az eredményeket, vívmányokat, amelyeket a szakszervezet ért el.

A BDSZ helyi szervezeteiben ma zömében olyan első számú vezetők dolgoznak, akik ezt a munkát hosszú ideje, nagy tapasztalattal, s gyakorlattal végzik. Fel tudták venni a rendszerváltás óta alaposan megváltozott érdekvédelem tevékenység fordulatszámát, alkalmazkodtak a kapitalizmus hozta új módszerekhez, az érdekegyeztetés és érdekharc addig szokatlan formáihoz.

Van azonban olyan szervezeteink is - szerencsére nem sok -, ahol a nagy tapasztalat is kevésnek bizonyul, a helyi érdekvédelem, objektív okok miatt, már nem tud megbirkózni a probléma nagyságával. Ők segítségre szorulnak, amit a BDSZ központ szakértői, az országos testületek tagjai, illetve a szakszervezet felső vezetői igyekeznek nagy hatékonysággal és eredményességgel biztosítani.

Az kimondható, hogy helyi szinten a tisztviselők – elsősorban a munkavállalókkal napi kapcsolatban álló főbizalmiak, bizalmiak – lelkiismeretességén múlik, hogy mennyi információt osztanak meg a tagokkal. Ha a munkahelyről, a béréről, tehát őt közvetlenül érintő dolgokról van szó, a tájékoztató munka megélénkül.

Általános tapasztalat, hogy míg a vertikális – felülről lefelé és vissza – tájékoztatás, a struktúrából adódóan bizonyos kényszerpályán van, ezáltal működik, addig a horizontális – helyi szervezetek egymás közötti – információáramlás esetleges, alig tapintható. Sokat javít(hat) ezen az a lehetőség, amit az országos testületi ülések, a több napos titkári értekezletek konzultációi, kötetlen beszélgetései nyújtanak.

A tájékoztató és információs munkát mindenki evidenciának tekinti. Senki nem vonja kétségbe, de mint az evidenciáknál általában, nem is fordítunk rá gondot.

Pedig az információ birtoklása olyan fegyver a tisztviselők kezében, amelyvel csatát lehet nyerni.

Aki tájékozott, felkészült, azt nem tudja a munkáltató „zsebre tenni”, sőt azt partnerének tekinti, s ez rendkívül fontos a jó megállapodások megkötéséhez. (Kollektív szerződések, béralku, stb.)

Ami pedig a munkavállalót illeti, ha kellő információkkal látjuk el, és elmondjuk neki, hogy a szakszervezet milyen eredményeket ért el, milyen vívmányokat harcolt ki, mélyíthetjük a bizalmat, a tekintélyt, a szervezet mozgósító erejét.

Miért fontos erről beszélnünk? A válasz egyszerű.

Az, hogy a tájékoztatás, mivel nem elkülöníthető területe a szakszervezeti munkának, (mint pl. a kultúra, hagyományápolás, szervezetpolitika, szociálpolitika, stb.), hanem benne van a mozgalmi munka valamennyi alkotórészében, így nincs reszortfelelőse. Természetesnek tűnik, hogy tájékoztatunk és tájékozódunk, ez mindannyiunk dolga, ezért nem fordítunk rá kellő figyelmet. Megelégszünk azzal, ami van. Pedig ennek megvan a maga rendszere.

Az információknak vannak irányai, szintjei, formái, eszközei! Szólhat befelé, a mieinknek és szólhat kifelé, másoknak.

Vannak információs csatornák, amelyek, ha nem használjuk őket, eldugulnak. Ezeket karban kell tartani, időnként csatornát kell tisztítani.

A tagság körében a tájékoztatást, a BDSZ-en belül, többnyire két dolog jelenti: a Bányamunkás és a honlap. Rengeteg jogos, s néhány megalapozatlan kritika éri ezeket az eszközöket. Fontos, de a tájékoztatásnak csak egy szelete mindkettő.

Bár az eszközök tárháza rendkívül gazdag, s az internet, az elektronikus levél egyre inkább nélkülözhetetlen segítőeszköz, a leghatékonyabb mégis a személyes beszélgetés.

A legeredményesebb közvetítő „eszköz” maga az ember.

Aki karakterében alkalmas, szakmailag felkészült, s munkájában elkötelezett.

Az, hogy minél több ilyen tagunk legyen, az a szakszervezeti oktatáson, képzésen keresztül, tisztviselőink nagy felelőssége.

És a mienk, tagoké, akik nélkül nincs szakszervezet!

Hámori István Péter
a Bányamunkás főszerkesztője

A Magyar Szakszervezeti Szövetség jövőjéért

(Folytatás az 1. oldalról)

Egy erős szakszervezeti központ, maximum 7-8 erős ágazati szakszervezet, a KKV és egyéb foglalkoztatási változtatások miatt területi jelenlét, a rétegmunka a közös célokat szolgálja, az akcióképes és a nyomásgyakorlás erősítése, kollektív szerződéses lefedettség és a taglétszám növelése, az anyagi források átlátható, célirányos felhasználása. A munkavállalók számára hatékony, eredményes, vonzó működési gyakorlat kialakítása a nyilvánosság lehetőségeinek tudatosabb, összefogottabb kihasználásával. Politikai pártoktól függetlenül történjen a jövőbeni működés, vagyis kizárólag értéktrend alapján működő, munkavállalói érdekeket tükröző partnerségről lehet szó.

- *Mit kell tenni ahhoz, hogy a dolgok pozitív irányba mozduljanak el?*

- Az elhúzó, lassan hároméves folyamat, az „új” keretek között (csak MSZOSZ és Autonómok), gyors döntéseket igényel a MASZSZ vonzóbbá tételében. Meg kell erősíteni a tagszervezetek szövetségének értékalapú szolidaritását.

- *Milyen elveknek kell ehhez érvényesülniük?*

- Az egymás erősítésére, az alapcélok mielőbbi megvalósítására szövetkeznek, segítik a szövetséget alkotó tagszerve-

tek tagjainak érdekérvényesítését, szolidáris akcióikkal. A tagszervezetek egymás belső ügyeibe nyilvánosan nem szólnak bele, azt nem minősítik. Fontos a Szövetség arculatának kialakítására, imázsának erősítésére, a szinergiák kihasználására való törekvés, hogy munkamegosztás alapján segítsék a közös törekvések eredményességét.

Megállapodnak a tagszervezetek területi jelenlétének Szövetségen keresztül történő biztosításában, ezt rögzítik a szervezeti és működési szabályzatban. Az ágazati szociális párbeszédre vonatkozóan egyeztetik álláspontjaikat.

- *Ez utóbbi azt is jelenti, hogy a kialakított kereteken belül törekednek az egységes képviseletre?*

- Természetesen. De ezzel még nincs vége. Megállapodnak és SZMSZ-ben rögzítik a közös szakmai munka, tagozati és bizottsági hátterét. Lehetőleg konszenzus alapján működnek a MASZSZ társadalmi tagozatait. Megállapodnak a külső kapcsolatrendszerben, a nyilvánosság előtti képviselet kérdéseiben. Nélkülözhetetlen a finanszírozható munkaszervezet kialakítása, továbbá a központi és a területi munkaszervezetektől elvárt követelmények megfogalmazása. Biztosítani kell a gazdálkodás átláthatóságát, annak szabályaiban meg kell állapodni, természetesen tiszteletben tartva a Felügyelő Bizottság jogait. A nemzetközi (globális és európai) közös munka feladatmegosztásáról meg kell állapodni.

- *Tulajdonképpen hány tagot számlál az új szervezet?*

- A MaSZSZ 2014. december 31-én 124344 tagot - ebből 83941 aktív munkavállaló - tömörített, negyvenkét tagszervezetben. Az ő bizalmuk kell, hogy erősítse a mielőbbi megállapodást az alapdolgainkban.

- *Mi a helyzet a területi jelenléttel?*

- A munkaszervezet része, feladata a szövetség és tagszervezetei törekvéseinek megyei, régiós megjelenítése, képviselete, a nyilvánosság biztosítása. Részletes, megvitatott, a szervezeti és működési szabályzat részét képező szabályozásra

van szükség, melyet mielőbb ki kell alakítani, megállapodva a területi szervezettől elvárt feladatokban, és az azok teljesítéséhez szükséges finanszírozásban. A részletes szabályozáshoz, természetesen, szükség van a MASZSZ elnöke, illetve alelnöke(i) személyes álláspontjának ismeretére.

- *Mi az elképzelésed a munkaszervezeti munkamegosztásról a Szövetség és a tagszervezetek között?*

- A központi munkaszervezetben minimálisan szükséges, hogy egy vezető közgazdász segítse megfogalmazni a munkavállalói elvárásokat. Kapcsolatban kell lennie az európai és globális szakszervezetekkel, ezért nyelvet kell beszélnie és a makro gazdasági összefüggésekben segítenie kell az ágazatpolitikák megfogalmazását is. A bér- és szociálpolitikai elvárások megfogalmazásához szakmai hátteret kell biztosítani. Amennyiben finanszírozható, kutató intézetekkel kell kapcsolatban tartania, azoknak megbízásokat kell adnia. Munkáját egy erre létrehozott bizottság is segítheti.

A munkajog területére kell egy szakszervezeti jogász, akiről tudják a szociális partnerek, hogy ő az, aki mélységében ismeri a szakterületet, igény esetén segítséget tud adni a tagszervezeteknek is. Elsősorban a szabályozási kérdésekkel, a gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével, a jogalkotással kell foglalkoznia. Egy szakmai bizottság az ő munkáját is támogathatja.

- *Úgy vélem, hogy fontos szerep jut a szervezetpolitikának is.*

- Így van. Szükséges egy szervezetpolitikai szakértő is, akinek elsődleges feladata a jogszerű működés gyakorlati feltételeinek biztosítása (testületi ülések lebonyolítása, rendezvények koordinálása, előkészítése, kapcsolattartás a tagszervezetekkel, konföderációkkal, civilszervezetekkel). Az ő kompetenciájába tartozik a területi munka segítése, támogatása is. Összességében tehát ez a minimális feltétele a munkaszervezet optimális működésének, persze, ezen kívül, a gazdasági, titkársági, szakértői munkát is

el kell látni, önálló munkakörökben.

- *A vezetői struktúra sem problémamentes.*

- A Szakszervezetek Együttműködési Fórumának (SZEFE) kiválásával a második alelnöki pozíció betöltetlen maradt. Indokolt, hogy a MASZSZ közsférában érdekelt tagszervezeteitől kérjünk javaslatot az alelnök személyére. Ezt indokolja, hogy ez a terület sajátosságokkal rendelkezik, illetve szükséges a szervezeti-politikai terület megerősítése vezetői szinten is. Megoldási lehetőség az is – ez a rosszabb -, hogy szervezeti-politikai ügyvivői státusz kerüljön kialakításra. Hangsúlyosan jelentkező feladat az elnök, alelnök közötti munkamegosztás kialakítása, felelőségek tisztázása. Elengedhetetlen a testületi ülések előkészítésének javítása - munkaterv, időbeosztás tartása, előzetesen kiküldött írásos anyagok, beleértve a határozati javaslatokat is, határozatok nyilvántartása, előterjesztések minőségének javítása, stb. - a vezetők részéről. A társadalmi tagozatoknál a SZISZ és a MaSZSZ ifi kapcsolatát rendezni kell, és el kell végezni a budapesti nyugdíjas szervezetek koordinálását. A Szakszervezeti Ágazati Tanácsok jövőbeni működéséről, hatásköréről dönteni kell. Ez külön előterjesztést igényel.

- *Hogyan alakuljon a MASZSZ kapcsolatrendszere, a jövőben?*

- Úgy, hogy sort kell keríteni a civil szervezetekkel történő együttműködés elveinek és kereteinek kialakítására, a munkatársak közül a téma felelősének megjelölésére, a szakszervezeti törekvések folyamatos bemutatására. A nyilvánosság közös üzeneteinek elfogadására, együttes képviseletre, eszközeiben történő megállapodásra. A pártpolitikai kapcsolattartás elveinek és gyakorlatának kialakítására, az eredményesebb munkavállalói érdekképviseletért.

Itt jegyzem meg, hogy a közös oktatás, képzés és a tagszervezeti szolgáltatások újragondolása, indítása azonnali feladat, így mindkét területre előterjesztést kell készíteni.

- *Az általad készített tanulmány részletesen foglalkozik a Fővárosi Törvényszéki bejegyzéssel kapcsolatos helyzet bemutatásával, illetve ennek a tagszervezetekkel történő megbeszélésével.*

- Mert ez nagyon lényeges dolog. Az alapszabály módosítás törvényszéki vizsgálását, az MSZOSZ és az Autonóm konföderációk megszüntetését kiemelten kell kezelni, megoldást kell találni a „kettősség” problémáira. A SZEFE kiválása utáni helyzetben az együttműködést a sérelmek földre tételével kell új alapokra helyezni. Tisztázni kell a Ligához, a Munkatanácsokhoz és az Értelmisségi Szakszervezeti Tömörüléshez való álláspontunkat a munkavállalói oldalon. A munkáltatói szövetségekkel kötött korábbi konföderációs megállapodásokat újra kell gondolni, megkötni, kezdeményezni kell a kétoldali szociális párbeszéd erősítését.

- *Milyen időbeli ütemezést javasolsz a megvalósításra?*

- Az együttműködő szakszervezetek, amennyiben meg tudják jeleníteni a közös törekvéseiket a MASZSZ-ban, megállapodást kell, hogy létrehozzanak, 2016 év végéig. Indokolt, hogy 2016-ban, ezzel párhuzamosan, kezdődjön meg az új alapszabály előkészítésének munkája egy felállítandó szervezeti-politikai bizottságban, melybe minden tagszervezet delegálhat képviselőket. Ez a közös munka alapozhatja meg a Magyar Szakszervezeti Szövetség jövőjét. Amennyiben konszenzus alakítható ki és a tagszervezetek érzik, hogy fontos az országos szintű együttműködés a Magyar Szakszervezeti Szövetség kereteiben, akkor komoly erőfeszítéseket tesznek a sikerért. Amennyiben nem tudjuk megteremteni a konföderációval történő azonosítást, a törekvések támogatását, a hátteret, akkor nehéz lesz eredményes munkavállalói, országos szintű munkát végezni.

Bízom benne, hogy az a közös bizottsági munka, ami megindult, megteremti az alapot a sikerekhez.

Hámori István Péter

A nyugdíjasok védelmében

Beszélgetés Székely Jenővel,
a BDSZ nyugdíjas választmányának elnökével

Székely Jenőt, a BDSZ nyugdíjas választmányának elnökét, a BDSZ XXXIV. kongresszusát (2014. november 13-14) követően választották jelenlegi tisztségébe. Évtizedeken keresztül volt a Bakonyi Bauxitbánya Vállalat, majd jogutódja, szakszervezeti tanácsának elnöke, s a bauxitbányászati megszűnésével, ma is egy kis létszámú, de a szakmakultúrához kötődő alapszervezet vezetője.

- *Megválasztásod óta bő egy év telt el, s ez az apropója annak, hogy most beszélgetünk. Ennyi idő persze még nem elég arra, hogy az ember mérleget készítsen eddigi tevékenységéről, de arra igen, hogy a Választmány működéséről, múlt évi munkájáról, s jövődől terveiről szót ejtsünk. Am mielőtt erre rátérnénk, kérlek, mondj néhány szót, magáról a Választmányról.*

- A Nyugdíjas Választmány a BDSZ országos tanácsa által működtetett rétegszervezet, mely a BDSZ szervezeti és működési szabályzatának alapján végzi munkáját – kezdi választást Székely Jenő. - A Választmány 15 tagú Intéző Bizottsága operatív testület, ennek megfelelően dolgozik, segíti a nyolcvannyolc alapszervezet helyi és területi munkáját. A középszervek egy része bírósági bejegyzésük alapján önállóan, az alapszervezetek pedig középszerven és a BDSZ-en keresztül vannak nyilvántartásba véve. A BDSZ nyugdíjas szervezeteinek taglétszáma 12 739 fő.

- *Ez tekintélyes létszám, mely az érdekvédelem rendszerében jól mozgósítható a BDSZ követeléseinek nyomá-*

tékosítására. Milyen tényezők befolyásolják a nyugdíjas érdekérvényesítés irányát?

- Az immár második ciklusát gyakorló kormány működése alatt olyan gazdasági és társadalompolitikai törvények születtek, melyekről a választásokat megelőzően szó sem volt. Átgondolatlan intézkedések következtében az időskorúak, nyugdíjasok szociális biztonsága nagymértékben gyengült. Magyarország lakosságának fele szegénységben, egyharmada mélyszegénységben él. Nyugdíjas Választmányunk a megváltozott körülményekhez igazítva s csatlakozva aktuális eseményekhez végezte és végzi felelősségteljes munkáját.

- *A mindennapi munkát illetően ez mit jelent?*

- Nagy figyelmet fordítottunk a szerzett jogok védelmére és arra, hogy ébren tartsuk azon törekvéseinket, hogy az időskorúak, nyugdíjasok helyzete és anyagi biztonsága a lehetőségek függvényében javuljon, de semmiképpen se romoljon. Mindezeket a nyugdíjas szervezeteink működésének biztosításával és a nyugdíjas tagsággal való élő kapcsolattartással igyekeztünk megvalósítani. Működési szabályzatunk a szervezet erősítésén túl az operatív munkát is kiemelten hangsúlyozza. Az Intéző Bizottság munkáját féléves munkatervekben rögzített feladatok alapján végzi, reményeink szerint a tagság legszélesebb körű megelégedésére.

- *A kormányzat folyamatos intézkedései, a futószalagon megvalósuló tör-*

vény alkotásai radikálisan átalakították a közéletet.

- Ez így van. Az első ciklusból példaként említhetjük az új Alaptörvényt, mely merőben ártírt a több mint 110 éves társadalombiztosítást. Megszűntek a korhatár előtti nyugdíjak, valamint a rokkantsági nyugdíj intézménye. Államosították a magánnyugdíj-pénztárak vagyonát, adóvá minősítették a munkáltatói társadalombiztosítási járulékat. Mindezen intézkedések folytatásaként az egészségkárosító hatásoknak kitett munkakörökben dolgozó munkavállalóktól elvették a korkezdvevényes nyugdíj lehetőségét, amely így 2014. december 31-i hatállyal megszűnt.

- *Mindezen negatív intézkedések ellenére, vagy tán éppen ezért, a BDSZ nyugdíjasai jelentős létszámmal vettek részt a különböző tiltakozó demonstrációkon.*

- A nyugdíjasaink átérzik saját helyzetüket, de szolidárisak az aktív dolgozókkal is és hallgatják szavukat, jelenlétükkel demonstrálnak közös ügyeink mellett. Folyamatosan szorgalmazzuk azon törekvésünket, hogy ki kell állni a szolidaritáson alapuló stabil és értékálló nyugdíjrendszer mellett és azért, hogy a nyugdíjasként elért reálnyugdíj pozíció az életkor előrehaladtával ne romoljon. Elvárása a nyugdíjasok széles körének a korrekciós nyugdíjmellettséget továbbvitele és a nyugdíjak nettó keresetkehez viszonyított arányának, az EU átlagának elérése. Meggyőződésünk, hogy ezen cél eléréséhez elengedhetetlen az úgynevezett

svájci indexálásra történő visszatérés.

- *Tehát amikor a nyugdíjak az infláció és a bérek növekedésének átlagával emelkednek?*

- Igen. De nyugdíjpolitikai szempontból elfogadható olyan korrekciós nyugdíjmelés is, amelynél az alacsony nyugdíjak, egy elfogadható megélhetési szintre történő emelésére kerülne sor a nemzetgazdasági költségvetés terhére (kb. 70 ezer nyugdíjasnak van jelenleg 50.000 - Ft alatti ellátása).

- *Volt itt valamikor országos szintű párbeszéd is.*

- Volt bizony. Az időügyi párbeszédet, érdekegyeztetést minden szinten vissza kell állítani. Az Időügyi Tanács a gyakorlatban nem működik, s így a nyugdíjasok országos érdekképviselete ma hiányos.

- *Milyen rend szerint dolgoztok?*

- Az Intéző Bizottság munkaprogramját ülésterveinek megfelelően végzi. Negyedévente (alkalom szerint azon túli üléseken) aktuális társadalompolitikai, gazdasági és szakmapolitikai kérdésekben tájékoztatást adunk a 15 fős IB tag, szervezeti képviselők részére. Résztt vettünk a BDSZ testületi ülésein (Elnökség, OT), segítettük a szakmai feladatok végrehajtását és hangsúlyoztuk az időskorú lakosság véleményét és elvárásait. Az MSZOSZ Nyugdíjas Szövetségének és a MASZSZ nyugdíjas tagozat elnöki testületeiben, a Nyugdíjasok Országos Képviseletének vezetésében képviseltük a mintegy húszezer bányász és iprági nyugdíjasok érdekeit, az őket ért jogsérelmek és elnehezülő életkörülményeik tekintetében. Igyekeztünk erősíteni a demokratikus baloldali szervezetek rendezvényeit, személyes részvétellel is és kiálltunk a szolidaritáson alapuló baloldali értékek mellett. Az Időügyi Nemzeti Stratégiából fakadó önkormányzati

cselekvési programok megvalósításában sajnos nem történt előrelépés, melynek legfőbb oka a kormányzati passzivitás volt. Figyelemmel kísértük területi szervezeteink éves munkáját, rendezvényeit, melyek a bányász hagyományokat és a szakszervezeti tagok beszámolóit, értekezéseit és rendezvényeit érintette. A nyugdíjas szervezeteink anyagi lehetőségeik határain belül segítségére voltak a rászoruló tagok támogatásában. Éltek a méltányos nyugdíjmelés lehetőségével és a Bányász Segélyalpból történő segítyezéssel.

- *A nyugdíjasok körében végezhető tagszervezési munka?*

- Az alapszervezetek taglétszámának a természetes halandóságból fakadó csökkenését szervező munkával kismértékben sikerült pótolni, de összességében elmondható, hogy így is fogy a tagság. Itt szólnék a tagdíjfizetési helyzetről, amely megfelelően mondható, a 0,2 százalékos beállítás megtörtént. Az éves tagdíjbevétel tízszázalékos központosítása évente pontosan megtörténik, melynek visszaosztása segíti az arra rászoruló szervezetek működési feltételeit.

- *A kerek évfordulós szakszervezeti tagsággal rendelkezők elismerő oklevéllel és bányász korszak történeti közzétételével, tudomásom szerint, átörökökített hagyomány.*

- Igen, ezt a tradíciót őrizzük, s ez tagjaink teljes egyetértésével történik. Mint ahogy hasznos hagyomány az is, hogy a Nyugdíjas Választmány éves országos három napos értekezletét, tanácskozását Balatongyörökön meg tudtuk rendezni mintegy 80 fővel, nagy gondot fordítva a program témáinak és előadónak kiválasztására.

- *Köszönöm a beszélgetést!*

HIP

Tatabányai bányászalaptványok

A BDSZ tatabányai szövetségén belül két alaptvány is működik, melyeket a szakszervezet tulajdonol, mint alapító. Fontos feladatok megoldása érdekében jöttek létre, s az egyre romló anyagi helyzetük ellenére is, még működnek, köszönhetően a helyi szakszervezet, a tisztségviselők áldozatos munkájának, akik mindent megtesznek azért, hogy az eredeti célkitűzés érdekében ezek az alaptványok fennmaradjanak.

A Szövetség irodájában beszélgetek Balogh Antallal, a két alaptvány kuratóriumi elnökével és Vasas Mihállal, a BDSZ tatabányai szövetségének elnökével.

Schalkhammer Antal Alaptvány

- Kezdjük a Schalkhammer Antal Alaptvánnyal. Ki és milyen céllal kezdeményezte a létrehozását?

- Schalkhammer Antallal beszélgetünk, a kétezres évek legelején - kezd a választ Balogh József -, amikor megemlítette - ő köztudottan segítőkész ember volt, s ez az anyagiakban is megmutatkozott -, hogy jó lenne egy alaptványt létrehozni a tatabányai lakóhellyel rendelkező egyetemi, főiskolai hallgatók tanulmányainak segítésére. Nem sokkal ezután, sajnos Tóni meghalt, így nélküle kellett beszélünk a megvalósításról. Eldöntöttük, itt a BDSZ tatabányai szövetségén belül, hogy ezt az alaptványt, Tóni emlékének adóva, de a létjogosultságánál fogva is létrehozzuk. 2002 év végén benyújtottuk a bíróságnak az alapító okiratot, amit elfogadtak és 2003 januárjától él a Schalkhammer Antal Alaptvány, közhasznú szervezetként.

- A gyakorlatban is ekkortól számíthatjuk az Alaptvány létezését?

- 2003 második félévétől tudtuk elkezdni működtetni az alaptványt, mert egyéb okiratokat is be kellett szerezni, ami ilyenkor szükséges.

- Nyilván kuratórium is alakult az ügyek intézésére. Kiből áll ez a grémium?

- Hétagú kuratórium hoz döntéseket minden, alaptványt érintő ügyben. Olyan személyekből áll, akik közel álltak Schalkhammer Antalhoz. Éppen most dolgozunk azon, hogy a civiltörvény, illetve a polgári törvénykönyv vonatkozó szabályozása alapján

módosítjuk az alapító okiratot, s az eddigi tapasztalatok alapján úgy döntünk, hogy lecsökkentjük a kuratórium létszámát öt főre. Az indulásnál létrehozott felügyelő bizottság sem szükséges, az új szabályozás szerint, tehát azt is megszüntetjük. Maradt elég adminisztratív feladat, amit kötelező elvégeznünk, erre van egy könyvelőnk.

- Mondj valamit a kuratórium munkájáról.

- Részben az alapszabály értelmében, de a szemeszterek féléves felosztása következtében is, a kuratórium félévenként ülésezik. Ezt megelőzően egy pályázati kiírást jelentetünk meg. Ez korábban akadálytalanul működött, de manapság egyre nagyobb nehézségekbe ütközik, mivel az újságok komoly pénzeket kérnek azért, hogy beletessék a lapba a pályázati kiírásukat. Pénzünk meg egyre kevesebb, sajnos. Így aztán, mivel van egy honlapunk, ott jelenünk meg a kiírással.

- Az alaptvány nyitott?

- Igen, bárki tehet adományt. Sajnos az a tapasztalatunk, hogy egyre kevesebb az olyan magánszemély, vagy intézmény, aki megtámogatja az alaptványt. Így aztán csak a személyi jövedelemadó 1%-ából jutunk valamennyi pénzhez.

- Milyen szisztéma szerint működik a támogatási rendszer? A törzstőke kamatait osztjátok szét, vagy a tőke fogy lassan el?

- Az lenne a normális és számunkra kedvező, ha a tőke hozadéka adhatnánk támogatást. Ámbár a mostani banki kamatok mértékét illetően, ha sok pénzünk lenne, s kapnánk érte annyi kamatot, amennyi a segélyezéshez kellene. Ezért a törzstőke összegéből gazdálkodunk, ami persze így, ahogy te mondd, fogy.

- Egy évben hány hallgatót tudtok ilyen formán támogatni?

- A pályázati felhívásban részletesen szabályozva van, hogy ki pályázhat, milyen feltételek megléte esetén. Például, szempont a tanulmányi eredmény. Négy és feles átlaggal kell rendelkeznie, hogy egyáltalán pályázhaszon. Aztán - már Tóni szellemiségének is megfelelően -, valamilyen társadalmi feladatot is kell végeznie, tehát a közösségi munkában is részt kell vennie. Lényeges, hogy a hallgatónak bányásztkötődése legyen. Ha ő nem,

akkor valamelyik hozzátartozóján keresztül kell kapcsolódnia a bányászathoz. Egyébként pedig van egy pontrendszerünk, ami alapján történik az elbírálás.

- A kuratórium elbírálja a beérkező pályázatokat?

- Kétszer egy évben - ezt már említettem - ülésezik a kuratórium, s itt döntünk arról, hogy a kritériumoknak kik felelnek meg a pályázók közül. A testület dönt arról, hogy mennyi pénzt tud, akar szétosztani a jogosult jelentkezők között. Akiknek adunk, azoknak a hallgatóknak a szüleit arra szoktuk kérni, hogy az SZJA 1%-ával támogassák az alaptványt. Egyébként pedig minden nyilvánosan zajlik. A nyerteseket tájékoztatjuk levélben, és behívjuk őket szerződésalkötésre. Ezután történik csak a pénz átutalása részükre.

- Arra vonatkozóan van valamilyen adatotok, hogy e szűk tizenhárom év alatt hány diákot sikerült megtámogatni?

- Eddig huszonhat pályázatot irtunk ki. Ez a mostani a huszonhatodik. Eddig huszonötöt bíráltunk el. Kezdetben több pályázó volt. Háromszáznyolcvankilenc pályázat érkezett be idáig. Ebből száznyolcvanötöt nyilvánítottunk nyertesnek. Ha a rendelkezésünkre álló pénz összegét tekintjük, ez nem kevés. Hárommillió kilencszázhatvanötezer forintot osztottunk szét támogatásként.

- Az összeg, ismerte a jelenlegi helyzetet, fokozatosan csökken?

- Kezdetben negyven-, ötven-, hatvan ezer forintot is tudtunk adni egy félévre egy személynek, most csak tíz és harmincezer között.

- Tóni úgy rendelkezett, hogy ha meghal, neki ne legyen síremléke, a hamvait a Galla-patakba szórják bele. - kapcsolódik a beszélgetésbe Vasas Mihály. - A BDSZ Tatabányai Szövetségében többen is felvetették, hogy egy olyan karizmatikus szakszervezeti vezetőnek, országgyűlési képviselőnek, aki rengeteget tett a városért és a szakszervezeti mozgalomért, és akit szerettek is itt, nem lehet, hogy ne legyen emlékhelye. Akkor döntöttünk úgy, hogy (Takács Antal, Tóni barátja és üzlettársa segítségével) mégis állítunk emléket. Nem síremlék, de egy olyan hely, ahová ki lehet menni, emlékezni, virágot lehet elhelyezni. Tóni sportember volt. Közéleti szereplő volt. Szerette az embereket, segítette a

rászorultakat. Úgy döntöttünk, hogy neki méltó emléket úgy állíthatunk, ha létrehozunk egy alaptványt. Egy olyan alaptványt, amelyből a tehetséges, rászoruló bányásztkötődésű gyerekeknek adhatunk támogatást. Ez indította el az egészet.

- Ki a tulajdonosa az alaptványnak?

- A BDSZ tatabányai szövetsége az egyszemélyi tulajdonos. Mi tettük bele az induló tőkét.

Tatabányai Bányász Nyugdíjas Alaptvány

- Térjünk át a Tatabányai Bányász Nyugdíjas Alaptványra. Ennek mi a története?

- 1990-ben, a rendszerváltáskor, megkeresett minket a vezérigazgató - kezdi az Alaptvány történetét Vasas Mihály -, hogy az akkori Zsdanov Művelődési Ház eladásához járuljunk hozzá. Akkor még a szakszervezetnek volt ilyen jogosultsága. A cég nem tudta, vagy nem kívánta finanszírozni a Ház működését, ezért döntött az eladásáról. Mi meg úgy járultunk ehhez hozzá, hogy ha az értékesítésből befolyt összeg egy részéből létrehozhatunk egy bányász nyugdíjas alaptványt. Így is lett. Megkerestük a BDSZ elnökét, Schalkhammer Antalt, a Galla Carbont, Kapolyi Lászlót, s ezekből a pénzeszközökből indítottuk az alaptványt. Természetesen mi, a BDSZ tatabányai szövetsége is beszálltunk, mint alapítók egy méltányos összeggel, így lettünk tulajdonosok. Hozzá tartozik, hogy a dolgozókat is felkértük arra, hogy egyéni befizetésekkel segítsék az Alaptványt.

- Az alaptványi vagyon az 3,2 millió forint volt, amikor indultunk - folytatja Balogh József. - Ebből a legtöbb - 2 millióval - a cég szállt be.

- Hasonlóképpen működik ez az alaptvány is, mint a másik?

- Igen. Kétszer-háromszor ülésezik a kuratórium egy évben. Ilyenkor dönt arról, hogy mennyi pénzt fog szétosztani. Sokáig 1,2 milliót osztottak, de a cég megszűnésével a támogatás megcsappant. Így ma már kevesebbet lehet szétosztani a nyugdíjas alapszervezetek között.

- Ezek szerint itt nem személyek, hanem alapszervezetek kapják a pénzt?

- Így van. A kuratórium a szervezetek felé határoz meg összegeket, és ők osztják tovább, segélyként az arra rászoruló tagoknak.

- Mikor történik az átutalás a szervezeteknek?

- A Bányásznapon, illetve Karácsony előtt. Az eddigi összes bevétele az Alaptványnak negyvennégy millió ötszáznyolcvankétezer forint volt. Maga az alaptványi bevétel húszmillió hétszáz ezer. A kezdetekkor még nagyon jó kamatai voltak ezeknek a betéteknek. Eddig hármaszáznyolcvanöt ezer forintot tudtunk szétosztani, s ezzel segíteni a rászoruló nyugdíjas tagjainkat.

- Jelenleg mennyi a vagyon?

- Hárommillió hétszáznyolcvanöt ezer forint.

- Az indulásnál hány nyugdíjas alapszervezet volt érdekelt a segélyezésben?

- Öt nyugdíjas alapszervezet, illetve az üzemeknél, az aktív alapszervezeteknek is voltak nyugdíjas tagjai, akik szintén részesedtek a segélyből. A létszámáruknak megfelelően. Mivel üzemi szervezetek már nincsenek, maradt az öt nyugdíjas alapszervezet.

- A keretösszegekből mindig kapott a Szövetség is - veszi át a szót Vasas Mihály -, mivel hozzánk gyakran jöttek be olyan nyugdíjasok, akiknek gyorsan kellett a segély, s nem várhattak az alapszervezet döntésére. Ha jogosnak találtuk/találjuk a kérést, akkor abból a keretből, amit a kuratórium leosztott nekünk, tudunk segíteni.

- Ide is lehet az SZJA 1%-át átutaltatni?

- Természetesen. Sajnos mindkét alaptványunkra jellemző, hogy ez az összeg is évről-évre csökken.

A Bányamunkás, a maga lehetőségein belül, megpróbál segíteni azzal, hogy leközlí mindkét alaptvány számlaszámát, s kéri a lap olvasóit (kiemelten a Tatabányán és vonzáskörzetében élőket), hogy a személyi jövedelemadójuk bevallásánál, ha tehetik, az 1%-ukról, e két alaptvány javára rendelkezzenek.

Schalkhammer Antal Alaptvány: 18613401-1-11

Tatabányai Bányász Nyugdíjas Alaptvány: 19144115-1-11

HIP

Konfliktus-helyzet

A Villamosenergia-iparban munkaiügyi konfliktus van, melyet a munkavállalói oldal a Villamosenergia-ipari Alágazati Párbeszéd Bizottság (VAPB) 2016. március 2. napján megtartott ülésén bejelentett.

A konfliktus tárgya:

A villamosenergia-ipari ágazatban még nem született meg a 2016. évi bérmegeállapodás. A tárgyalások során

a felek sok kérdésben meg tudtak állapodni. A keresetszínvonal emelkedésére vonatkozóan - amelyre a végső munkáltatói javaslat 0,4% - azonban nem.

Akkor, amikor

- a magyar gazdaság jól teljesít,
- a villamosenergia-iparban milliárdos adózott eredmények képződnek évről évre,

- a villamosenergia-ipari társaságok többségénél milliárdos osztalék kifizetésekre kerül sor évről évre,

- a munkáltatói ajánlat okaként azt felhozni, hogy a bevételek nem emelkednek és a munkavállalói bérek reálértéke az iparági várakozásnál jobban növekedtek, ELFOGADHATATLAN!

Ezzel szemben tény, hogy 2013-2014 vonatkozásában a nemzetgazdasági

szintű, de különösen a versenyszféra jövedelmi mutatók magasabbak, mint a villamos energia-, gáz-, gőz-, légkondicionálás iparban.

Az EVDSZ Szövetségi Vezetősége és a BDSZ képviselői úgy határoztak, hogy a 2016. március 2. napján tartott VAPB ülésen, a munkáltatói oldal 0,4%-os reálkereset növekedésre vonatkozó ajánlatát elfogadni nem tudják.

A munkavállalói oldal a megállapodás alsó határaként a reálkereset növekedés mértékét 3,4%-ban határozta meg.

A munkavállalói oldal álláspontja szerint ezen mérték figyelembe veszi a villamosenergia-ipar gazdasági lehetőségeit és összhangban van az országos bérajánlásban foglalt elvekkel.

Az érdekvégyesítő lépéseink:

A konfliktus megoldása érdekében levélben fordultunk a fejlesztési miniszter úrhoz, kérve közbenjárását a konfliktus megoldásában. Ugyancsak levélben fordultunk az MVM, az E.ON Hungária, az RWE és az EDF cégcsoport igazgatósági elnökeihez a bérmegeállapodás létrejötte érdekében.

A VAPB 2016. március 17-én 13:30-tól újra ülésezik.

Ezt követően az EVDSZ és a BDSZ

2016. március 21-én újra értékeli a kialakult helyzetet. Elhatározott szándékunk, hogy céljaink teljesüléséig folytatjuk érdekvégyesítési lépéseinket, ezen az ülésen meghatározzuk a további konkrét lépéseket. Ha szükséges tüntetéseket szervezünk, nemzetközi szintre emeljük az érdekvégyesítést és végső esetben iparági sztrájkot hirdetünk.

Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a villamosenergia-iparban legalább 5%-os keresetnövekedés, illetőleg a költségvetési tervezett inflációt figyelembe véve 3,4%-os reálkereset növekedés megvalósuljon.

Ugyanakkor bizunk abban, hogy a kialakult konfliktus a 2016. évi bér- és szociális megállapodás fenti tartalommal való megkötése révén az iparágban megoldódik!

Budapest, 2016. március 16.

dr. Szilágyi József s.k.

VAPB munkavállalói oldal szöveg

(A két szakszervezet lapzártánk után értékeli a kialakult helyzetet, s határozza meg a további konkrét lépéseket. A bértárgyalás alakulásáról, eredményéről, következő számunkban tájékoztatjuk olvasóinkat! - a Szerk.)

A BDSZ cselekvési tervének 2015 évi értékelése

A BDSZ XXXIV. Kongresszusán elfogadott, öt évre szóló Program célkitűzéseinek megvalósítására, az elvégzendő feladatok részletes tervét tartalmazó Cselekvési Terv készült, melyet a BDSZ országos tanácsa hagyott jóvá. A Terv programpontjainak végrehajtásáról évente készül beszámoló. Az első, teljes év, a 2015-ös volt. Az alábbiakban, a dokumentum egyes fejezeteinek megfelelően a tavalyi esztendőre eső feladatok teljesítéséről kapunk reális képet.

FOGLALKOZTATÁS

Bányaipar

- A BDSZ önállóan szervezett 2015. február 3-án „A szénhasznosítás lehetőségei” címmel szakmai beszélgetést. Ezen a fő téma a Mátrai Erőmű Zrt. jövőbeni szénbányászati lehetőségeinek erősítése, a szénre épülő villamos-áram-termelés fenntartása, a nemzeti

átképzési lehetőség kapcsán bővítettük a megszerzhető végzettségek, szakmák számát. Figyelemmel kísérjük a minimális hiányzó műszakszámmal rendelkezők helyzetét, segítjük a problémáik megoldását.

- Az európai szociális párbeszédben több kezdeményezéssel éltünk, többek között ennek köszönhető, hogy a BDSZ-t kérték fel az európai szociális partnerek a kifejlesztés bányászati munkavédelmi projektjének lebonyolítására.

- A Nemzeti Ásványi Vagyongyűnökség munkáját illetve az ásványi nyersanyag hasznosítást folyamatosan kezdeményezzük a különböző fórumokon (szociális párbeszéd, MTA, Miskolci Egyetem, Magyar Földtani és Geofizikai Intézet).

- A megyei és regionális bányakapitányságok beolvasztásra kerültek a Kormányhivatalokba. Jól képzett, több évtizedes gyakorlattal rendelkező bányászati szakértők hagyták el a pályát a múlt évben.

Az európai szociális párbeszédben folyamatosan képviseltük a széndioxid-kvóta kereskedelmi rendszer és a NATURA 2000 felülvizsgálatát, a foglalkoztatásra gyakorolt következményeinek bemutatását, nem vitatva egyes szükséges intézkedések meghozatalát.

A bányai par, a szilárd ásványi nyers-

nem kaptak lehetőséget, így a megérdemelt bérjellegű kifizetések maradtak el. Együttesen az érintett szakszervezetekkel – ebben több levelet küldtünk – december hónapban a Mecsekérc és a Mecsek-Öko munkavállalói érdekében a helyi alapszervezetünk titkára levelet írt a nemzeti fejlesztési miniszternek. Reméljük ez a több éve húzódó probléma 2016-ban megoldódik.

- A nehéz helyzetű családok és a méltánytalanul alacsony bérért munkát vállalni kényszerülők szegénysorból történő kiemelkedésének jogos igényét ágazati szakszervezetünk támogatta. A segélyalapot az alacsony kamatok miatt hárommillió forintra egészítettük ki.

- A béren kívüli juttatásokat szinten tudtuk tartani.

A könnyűipar területén is kiemelt figyelmet fordítottunk a bérekre és jövedelmi viszonyokra. Az ágazatra jellemző minimálbérről nagyon nehéz az elmozdulás, melyért folyamatosan szólnunk kell minden fórumon.

KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK

A munkára vonatkozó új törvényi szabályozás (2012. évi I. törvény) jelentős mértékben rontott a kollektív szerződések megkötésének feltételeit, melyen, pozitív módon nem sikerült változtatni. A Munkatörvénykönyv korábbi, a munkavállalókat negatívan érintő változtatásait, a sztrájk-törvényt nem sikerült kedvezőbbé tennünk. A Villamosenergia-ipari Kollektív Szerződés hatályának megőrzése megvalósult, segítve a munkahelyi juttatások megőrzését is.

A Könyvgyártási Ágazati Párbeszéd Bizottság (KÁPB) keretein belül folyamatos tárgyalást folytatunk az Ágazati Kollektív Szerződés megkötése érdekében – munkáltató szövetségnek nincs felhatalmazása az ÁKSZ megkötésére évek óta. Erről azonban nem mondhatunk le!

Munkaügyi kapcsolatokért felelős kollégánk több helyi KSZ-t átdolgozott aktualizált. Javaslatot tett módosításokra, az új MT átvezetésére. Új KSZ kötődött az Eagle Ottawa-nál.

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS

A bányász társadalom aktív munkavállalói, nyugdíjasai és érdekképviselői továbbra sem mondanak le a korábban megszerzett jogosultságaikról és kedvezményeikről.

- A szénkölfejtéses bányatérseghen dolgozó fizikai és termelésirányító munkakörben dolgozók megtarthassák bányásznyugdíjra (vagy átmeneti bányászjáradékra) történő jogosultságukat, vagy az elfogadott átmeneti szabályokat megpróbáltuk érvényesíteni az EMMI új helyettes államtitkáránál. Kezdeményeztük az érintett szakmákban dolgozók erőteljesebb összefogását, közös érdekvédelemmel (közlekedési dolgozók, kohászok). Ígéret volt, hogy a Kormány a nehéz fizikai munkakörökben, több műszakban dolgozók számára kidolgozza és az Országgyűlés elé terjeszti az új szabályozást. Sajnos a VKF-ben történt tárgyalások ellenére ez nem következett be. Továbbra is napirenden tartjuk a probléma megoldását.

- A nehéz bányamunka következtében egészségkárosodást szenvedett, megrokkant bányász munkavállalók korábbi III. csoportú rokkantsági nyugdíjjogosultságuk visszaállítása, a megszüntetett bányászkezdmények 2011. december 31-i állapotának a helyreállítása, melytől a Kormány erőteljesen elzárkózik. Bírósági pereket, egyéni tanácsadásokat bonyolítunk le érdekükben.

- Azok, akik 2011. december 31-én bányász rokkant nyugdíjban részesültek és 2012. január 1-jétől rehabilitációs ellátást kapnak, amennyiben a felülvizsgálat időpontjában az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérik, úgy nekik nem kell komplex felülviz-

gálaton részt venniük és a jelenlegi ellátásukat a jövőben rokkantsági ellátásként fogják kapni (2015. augusztus 1-jétől).

- A bányászok egészségkárosodási járadékának összege 95163 Ft-ra emelkedett.

- A korábban megszerzett kordedvezményre jogosító idő ismételen kerüljön figyelembe vételre a tényleges öregségi nyugdíjjogosultság megállapításánál az EMMI részéről elutasításra került.

- Minden munkavállaló esetében kerüljön bevezetésre egy korhatár előtti rugalmas nyugdíjba vonulási eszköz. Több kísérlet történt a korhatár előtti rugalmas nyugdíjba vonulásra, a Kormány egyelőre elzárkózott és megakadályozta a férfiak 40 év utáni nyugdíjazásának népszavazási kezdeményezését is. A gazdasági miniszter közelmúltban nyilatkozott, hogy a rugalmasságot újra kell szabályozni, gondolni. Ez reményt ad, hogy a ciklus végéig ezen a területen eredményt tudunk elérni.

- Szorgalmazni kell a korrekciós nyugdíjemeléseket, hogy azok a nyugdíjasok, akik önhibájukon kívül egy rosszabb nyugdíjszámítási időszakban mentek el nyugdíjba, kaphassanak kompenzációt, törekedünk arra, hogy a következő ciklusban növekedjen az öregségi nyugdíjminimum - 28.500 Ft már 9. éve – összege. Sajnos ezeken a területeken teljes elzárkózás volt a Kormány részéről.

- Egyedi, méltányossági nyugdíjemelési kérelmeket folyamatosan összegyűjtöttük és továbbítottuk az illetékesek felé. Többnyire az érintettek kaptak nyugdíjemelést.

MUNKAVÉDELEM, FOGLALKOZTATÁS-EGÉSZSÉGÜGY

A BDSZ jövőben is a munka- és egészségvédelmet kiemelt feladatként kezeli.

A megelőzés az elsődleges cél.

- Együttműködésünk és megállapodásunk van munka- és foglalkoztatás-egészségügyi érdekvédelem területén a Magyar Bányászati és Földtani Hivatallal. Kezdeményezzük a megyei kormányhivatalokkal az együttműködés lehetőségét ezen a területen.

A BDSZ Munkavédelmi Bizottsága szervezte a munkavédelmi képviselők képzését, melyen közel ötven fő vett részt.

- A kockázatelemzések aktualizálását folyamatosan végezni kell, felülvizsgálatuk állandó feladatként jelenjen meg a munkavédelmi képviselők számára.

- Az összefüggéseket az új korhatár előtti nyugdíjazási lehetőségek és a munkavédelmi, foglalkozás-egészségügyi gyakorlati tapasztalatok összefüggéseiben elemeztük tapasztalatait beépítettük a munkavállalói oldal anyagaiba a szénkölfejtéses kutatások fiziológiai eredményeit is figyelembe véve.

- A munkavédelmi képviselők nem minden cégnél tudták elérni, hogy bevonják őket a foglalkozás-egészségügyi felülvizsgálandó kockázatelemzések átvizsgálásába.

- A MASZSZ Munkavédelmi Bizottsága sajnos nem működött megfelelően. Kezdeményezzük a delegált képviselőknél keresztül is, hogy folyamatosan segítse a tagszervezetek ez irányú közös munkáját.

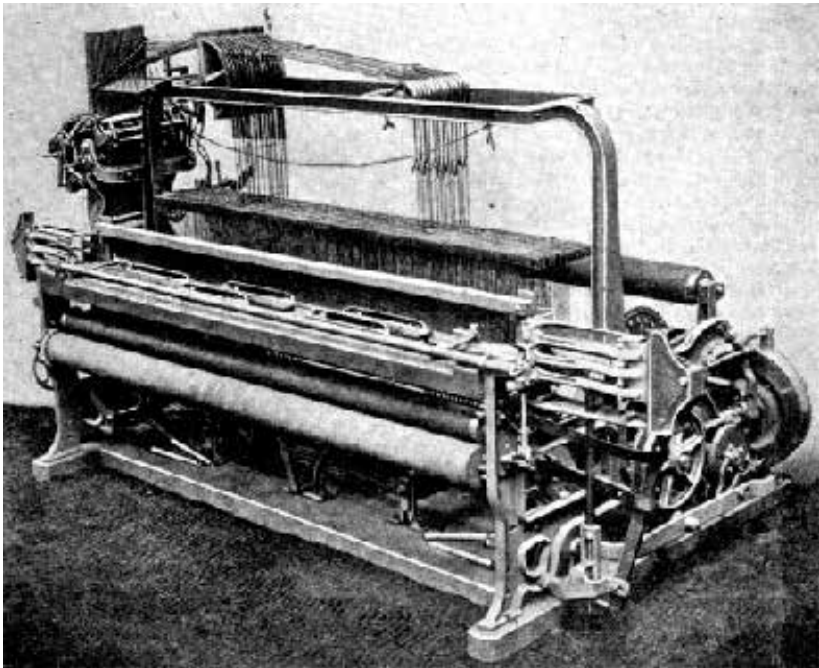
- A jövőben is tartani kell a kapcsolatot az ILO budapesti és brüsszeli irodájával az IndustriAll Global és Europe ez irányú tevékenységében aktívan részt kell venni. Ezen a területen minimális volt 2015-ben az aktivitásunk. Elsősorban az IndustriAll Europe munkavédelmi pályázatára koncentráltuk a lehetőségeinket.

EGYÜTTMŰKÖDÉSÜNK PERSPEKTÍVÁI

A Magyar Bányászati Szövetséggel a Bányai par Ágazati Párbeszéd Bizottságban (BÁPB) folytattuk a kétoldali szociális párbeszédet. Sajnos a Gazdasági Minisztériumhoz történő csatolása az intézményrendszernek negatívan érintette a közös munkánk minőségét is. Ugyancsak ez nehezítette és kiszámíthatatlanabbá tette a villamosenergia-ipari párbeszédet. Viszont itt megállapodásokat tudtunk kötni (bér-, iparági sport, villamos áram-kedvezmény, stb.)

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatallal jól működő, tradíciókon és megállapodáson alapuló kapcsolatot tartunk.

- Indokoltnak tartjuk, hogy a bányászati működési feltételeit, a munkavégzés biztonságát meghatározó jogi szabályozás alakításában továbbra is a BDSZ részt vehessen, ezt a Gazdasági Minisztérium biztosítja a jogalkotás utolsó fázisában.

energiatérstratégiában történő jövőbeni részvételének biztosítása. A BDSZ biztosította a rendezvény teljes lebonyolítását költségét, társaság vezetőinek az előadási, tájékoztatói lehetőséget.

- A Villamosenergia-ipari Érdekegyeztető Fórumon és az MVM TSZSZ-ben folyamatosan képviseltük a Mátrai Erőmű Zrt. munkavállalóinak és menedzsmentjének érdekeit. Egyéb más szakmai rendezvényeken (MTA, Világgazdaság, Miskolci Egyetem, Energy Investment Fórum, stb.) megjelentettük a szénre épülő villamos-áram-termelés fontosságát.

- kétoldalú megbeszéléseken államigazgatási szakmai vezetőikkel, országgyűlési képviselőkkel a fenti célok megvalósítását kezdeményezte a helyi szakszervezeti és üzemi tanácsi vezetők bevonásával is (államtitkári megbeszélés, szakképzés kiemelt támogatása, szociális kérdések).

- a Márkushegyi bányászok érdekében a bányabezárás folyamatban több fontos kezdeményezés született a szén-fillér támogatás gyakorlati igénybevételének érdekében. Elsősorban a helyi kollégák közreműködésével a csoportos létszámleépítés esetén sikerült elérni, hogy az állami tulajdonban lévő cégeknél a munkavállalókat terhelő különadó eltörlésre kerüljön. Jelentős erőfeszítéseket tettünk, hogy kifizetésre kerüljenek a bányászok számára meghatározott teljesítményekhez kötött prémiumok és egyéb juttatások. Az

anyagok hasznosítása tovább csökkent Magyarországon, csökkentve a foglalkoztatás lehetőségeit

BÉREK

- Ez év január 1-jétől a minimálbér 111.000 Ft-ra, a garantált bérminimum 129.000 Ft-ra emelkedett. Magyarországon a minimálbér mértéke így sem éri el a létminimumot, a garantált (szakmunkás) bérminimum is alacsony, nem segíti az ipar foglalkoztatási stabilitását. A bányászati cégeknél és a villamosenergia-iparban bérmegállapodásokat kötöttünk, így megállapodás született a villamosenergia-ipari párbeszédben a minimálbérről, szociális juttatásokról és az átlagkereset ajánlott növekedésének mértékéről

- A béremelések mértéke az inflációkövetőtől 10 %-ig változott. Ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy az évenkénti bérek meghatározása a többszintű érdekegyeztetés keretében valósuljon meg (országos, ágazati és munkahelyi). A Kormány egy százalékkal csökkentette a személyi jövedelemadót. A VKF tárgyalásokat érdemi egyeztető folyamatként kellene lebonyolítani az előre hozott és év elején elfogadott költségvetés determinált pályára állíthatja a bértárgyalásokat és annulálhatja azok társadalmi jelentőségét.

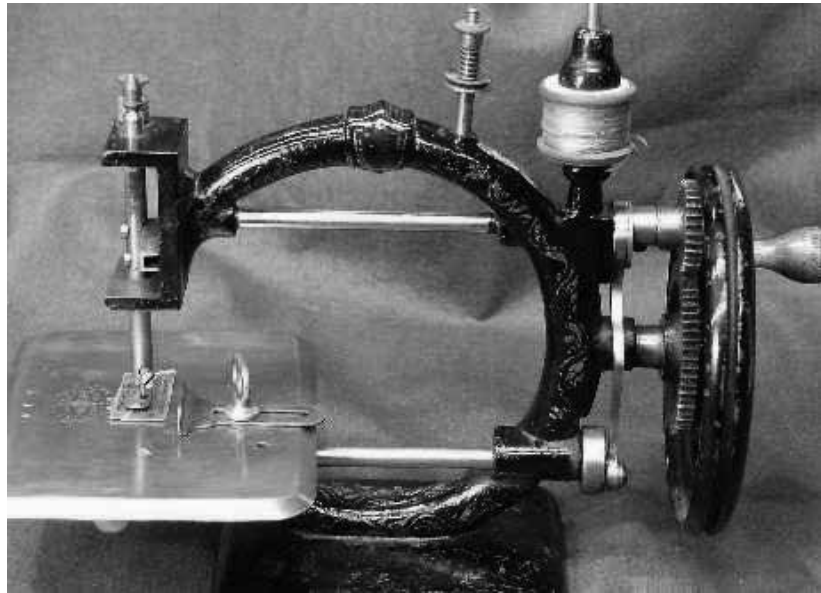
- Az állami, köztulajdonban állami vállalkozások bérfejlesztésre és a teljesítményhez kötött bérek kifizetésére

A Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karral több éves együttműködésünk folytatódott, elsősorban dr. Horn János elnöki főtanácsadó személyén keresztül.

Bányászati szakképzés

- A BDSZ államigazgatási eljárásban az NFM-ben, a BDSZ-ban és a várpalotai szakmai tanácskozáson megerősítette a bányai szakmákban történő képzés fontosságát. Ennek is eredménye, hogy továbbra is tud a Lőrinci Március 15. Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium támogatott évfolyamot indítani a cég szakmunkás utánpótlása biztosítása érdekében.

Várhatóan 2016 szeptemberében tanbánya is megkezdheti működését Várpalotán a Márkushegyi bányászati üzem gépi berendezések felhasználásával is. Ez lesz a bázisa a bányász technikus képzésnek is.

Könnnyüipart érintő oktatás és ágazatpolitika

- Az idei évben több rendezvényen és fórumon is foglalkoztunk - szakmai partnereinkkel közösen - az ágazat helyzetével, az oktatás-képzés lehetőségeivel. Az oktatásért felelős államtitkárság felé is több ízben jeleztük a szakképzés fontosságát.

- A TMTE „Képzés és Innováció” címmel tartott szakmai napot a könnyüipari ágazatok szociális, szakmai partnereinek.

- A szakképzés átalakítása jelenleg zajlik, 2016/2017-es tanévben 303 szakképző iskolát 44 szakképzési centrumba integrálnak. Lehetőség lesz a tanműhelyek működtetéséhez támogatást kérni. A KKV-k a szakoktatói béreket visszaigényelhetik. A rendezvényen jelen volt Dr. Odobina László munkaerőpiacért és képzésért felelős helyettes államtitkár.

- A két titkári felkészítőn kívül, ami minden évben megszervezésre kerül, egyéb képzést nem szerveztünk. A MASZSZ által szervezett szakszervezeti alapismeretek címmel indított képzésen 6 fő vett részt.

- A jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni a bizalmiak felkészítésére. Ezeket a felkészítőket azonban helyben kell lebonyolítani a kikérisi nehézségek miatt.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesülettel a bányász hagyományok ápolása mellett, a szakmai jövőkép megteremtése érdekében tett lépéseinket erősíteni kell.

A könnyüipari szakmai szervezetekkel folyamatos az együttműködés. Kölsönösen részt veszünk egymás rendezvényein, véleményét cserélünk az iparág helyzetéről, oktatásról, bérekről.

Ilyen rendezvény volt pl. a Könnnyüipari Szakmai Nap (BDSZ), és a TMTE szervezésében a Könnnyüipari nap. Minden lehetőséget, eszközt felhasználunk arra, hogy a könnyüipar elismertsége növekedjen.

SZERVEZETI MUNKA

Az BDSZ Alapszabályának módosításában várjuk a Fővárosi Törvényszék

végzését, a lajstromba történő vétel után. Ezt követően az SZMSZ-ben újra szabályozzuk a BDSZ Tagozatainak és testületeinek működését.

Feladataink a tagszervezés, a taglétszám bővítése terén:

- A bányai munkavállalóinak életkora az idősebb korosztályhoz köthető, kevés a fiatal. A SZISZ jelenlegi elnöke a bükkábrányi bányászati üzemből és a BDSZ-ből került megválasztásra. A fiatalokhoz kapcsolódó rendezvények száma kevés volt, 2017-ben növelni kell. Ifjúság bevonása a szak-

mulás a könnyüipari alapszervezetek esetében (hús, virág, zöldség, ofotéri10-15%-s kedvezmények).

- A tagszervezés folyamatos munkát igényel minden kollégától. Zöldmezős munkahelyekre nagyon nehéz betörni. Két saját példa: Szigetszentmiklós – cigaretta filter gyártók, Szekszárd – Alfano (Fütömű) lemondtak.

Segítség kellene, de nagy a félelem a munkáltatótól.

- A már meglévő alapszervezetek bővítése talán egy fokkal könnyebb feladat, és a munkánk fontos része a tagmegtartás is.

- 2015 évi új tagok száma: aktív 505 fő, nyugdíjas 196 fő, összesen 701 fő.

A Nöbizottság munkája folyamatos. 2015-ben 3 ülése volt a bizottságnak. A Nöbizottság állásfoglalását, mely a női diszkriminációról szól eljuttattuk a MASZSZ-hoz is.

INFORMÁCIÓÁRAMLÁS, SZAKSZERVEZETI LAP, INFORMATIKA

A Bányamunkás megjelenését biztosítottuk, a főszerkesztő elsősorban a szakszervezeti munka dokumentálására törekedett. A szervezeten belüli információáramlás elsősorban az e-mailen keresztül biztosítva volt alapszervezeti titkári szintig. Sajnos több esetben tapasztaltuk, hogy az információk a tagok felé, illetve onnan a vezető testületek felé akadozva jutott el. Az információs rendszerünket tovább kell fejlesztenünk, tisztségviselői feladatnak is tekintve.

- A BDSZ honlapját illetően nem valósult meg, hogy minden esetben a testületi döntések, ÁPB hírek mellett lényegesen több aktuális anyag kerüljön fel

a világhálóra.

- Elkezdődött a központi tagnyilvántartó rendszer kialakítása, 2016. december 31-ig be kell fejezni.

- Textil- Technika (szakmai folyóirat TMTE égisze alatt jelenik meg

- Többször is kiküldésre került tag-ságunk email címének, elérhetőségének bekérése, hogy minél többen kapják meg a BDSZ által fontosnak tartott információkat. Nagyon lassú az előre lépés. Email cím – új belépés nyilatkozat is tartalmazza

- El kell kezdeni a központi tagnyilvántartáshoz az adatok bekérését. Több okból is, egy részt alapszabályi kötelezettség, más részt kell a SIGNAL biztosításhoz és az EDC kártyához is.

NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉG

A globális és európai folyamatok egyaránt indokolják a szakszervezetek nemzetközi szintű együttműködésének és a nemzetközi szolidaritásnak az erősítését. Ez európai és globális szintű párbeszéd akkor lehet eredményes, ha megállapodások jönnek létre a munkáltatók és a munkavállalók képviselői között és ha tagállami szinten is működik a szociális párbeszéd.

- Az Európai Ipari Szakszervezet (industriAll Europe) Szociális Párbeszéd Bizottság elnökeként a BDSZ elnöke vezette a bizottság üléseit, készített szakmai anyagokat. Az Európai Kitermelő Iparág Ágazati Párbeszéd Bizottsága ülésein a BDSZ elnöke és nemzetközi szakértője képviselte a hazai közös energiapolitikai törekvéseket, melyről tájékoztatást adott az érintett cégek szakszervezeti és üzemi tanács vezetőinek.

- A német IGBCE, a francia FCE-CFDT és a cseh OS PHGN szakszervezettel fenntartottuk a kétoldalú szakmai kapcsolatainkat.

- Tartottuk a kapcsolatot a Középkelet Európai (szlovák, lengyel, szlovén, cseh) szakszervezetekkel is az industriAll Europe regionális munkájában. Budapesten, Szlovákiban Tátrafüreden voltak találkozók. Egyeztetünk Magyarországon az industriAll Europe főtítkári helyettesével és a belga, francia energetikai szakszervezetek képviselőivel.

- Több kollégánk vett részt európai üzemi tanács képzéseken és üléseken, az industriAll Europe ülésein, szakmai tanácskozásain, ifjúsági rendezvényein.

- Az industriAll Global női konferenciáján a Nöbizottság elnöke vett részt, a szén konferenciáján Hannoverben szakértő és nemzetközi titkár képviselte a BDSZ-t.

- IndustriAll Europ-on belül részt veszünk a ruha – textil- bőr és cipőipari ÁPB-k munkájában. 2015-ben a textilipari EU ÁPB ülésen nem vettünk részt, a bőr- és cipőipari ÁPB összehívott ülésén egy alkalommal jelen voltunk. A Bőripari Bizottság 2. ülését novemberben a Párizsi terrortámadások miatt lemondták a szervezők.

OKTATÁS, KÉPZÉS

Szakszervezetünk az ÉTOSZ által szervezett tisztségviselői alapképzésre delegált tagokat, akik sikeresen végezték el az akkreditált képzést. Az országos titkári értekezletek információs és képzési lehetőséget is biztosítottak. Európai szinten több képzésen vettek részt kollégáink.

Az alapszervezeteknek segítséget kell biztosítani az alapképzéshez szükséges tudás átadására. A munkahelyeken, vagy azokhoz közel több képzést kell megszerveznünk.

GAZDÁLKODÁS

A törvényi változások után a BDSZ felkészült az új pénzügyi-számviteli feladatok ellátására, melyet át kell adnia szervezeti egységeinek.

- A szervezeti egységeknek a BDSZ kettős könyvelési gyakorlatát kell követniük. A számlatükör reményeink szerint hamarosan elkészül és a központi könyvelését, gazdálkodását követhetőbbé teszi.

- Az alapszervezeti felkészülést a kettős könyvelésre történt átállással segítette a BDSZ központi munkája, a főkönyvelőség. Több alapszervezet (9) könyvelését vette át az utolsó hónapokban a BDSZ központja. Összesen 23 alapszervezet és 5 üdülő pénztárkezelési, könyvelési és ügyintézési feladatokat kell ellátnia a BDSZ központnak.

- Szervezetünk egyik legfontosabb bevételi forrása a tagdíj marad. A szervezeti átalakulások a tagdíjbevitel szinten tartását tették lehetővé 2016-ban és főleg 2017-ben komoly kihívást jelent a Márkushegyi bányászati üzem tagdíjbevitelének kiesése.

- A BDSZ másik fontos bevételi forrása a vagyon hasznosításából származik. Törekedni kell ingatlanjaink kihasználására, az üdültetés nyereségessé tételére. 2015-ben lényegében minden szabad irodát és parkoló helyet bérebe adtunk. A Nemzeti Üdülési Alapítvány 14 millió forinttal magasabb keretet biztosított kérésünkre. Ez 2015-ben rentábilissá teszi üdültetési tevékenységünket, figyelembe véve a korábbi beruházásainkat.

- A szakszervezetünk által létrehozott alapítványok cél szerint kell, hogy működjenek, törekedni kell anyagi forrásaik biztosítására. Az alapítványaink felülvizsgálatát 2015-ben megtettük. Intézkedtünk megszüntetéséről, végelszámolásról (3) és megújítottuk az alapító okiratokat a törvényi elvárásoknak megfelelően kilenc alapítvány esetében.

A részletes beszámolót az Országos Tanács április hónapban hagyja jóvá, meghatározva a 2016. évi költségvetési feladatokat is.

HAGYOMÁNYAINK ÁPOLÁSA

A szakmakultúra, a hagyományok ápolása és őrzése erősíti a szakszervezetünkhöz történő kötődést.

- Meg kell őriznünk szakmai és szakszervezeti jelképeinket (egyenruha, jelvény, zászló, kitüntetések, stb.), integráció esetén biztosítani kell további használatuk feltételeit.

- A Magyar Bányásztelepülések Országos Szövetségének a működéséhez biztosítottuk a székhelyet.

- A BDSZ a gyöngyösi székházában több alkalommal szervezett képzést, amely szervezéspolitikához járult hozzá. Az ajkai irodánk működtetését a nyugdíjas alapszervezettől átvette az ajkai Bányász Kulturális Egyesület. A BDSZ központ berendezési eszközök pótlását, a feleslegessé vált berendezési tárgyaitól, és a nyílászárók cseréjét biztosítja. Minimális bérleti díjat kérünk a jövőben. Az ajkai bányász hagyományok ápolásának fontos színhelye lesz ez a székház is, akárcsak a kazincbarcikai, a tapolcai, az egercehi, a martfői és az újonnan vásárolt tatabányai.

- Támogattuk az országos fúvószenekari és énekkari találkozók lebonyolítását, a hagyományörzést szolgáló kiadványokat (énekkari találkozó, német fúvószenekar, a Ruhr Khole vendéglátása a cég humán vezetője és az IGBCE kérésére).

- Nógrádban a Földalatti Bányászati Kiállítóhely 50 éves ünnepségét és helyi emlékművek állítását támogattuk. - Segítettük művelődési intézmények és helyi alapszervezetek kezdeményezéseit.

- Várpalota „Jó szerencsét! köszöntés ünnepség lebonyolítása a kialakult gyakorlat szerint történt.

- A BAUMIT Kft. bányásznap kőbányászati emlékhelyének (110 év) átadására színesítette a hagyományos szeptemberi bányásznap ünnepséget (Hajdúszoboszló).

- A Borbála-napi ünnepségek a szakosoknak megfelelően színvonalasan kerültek lebonyolításra.

- a budapesti központi május elsejei rendezvényen, felvonuláson több mint ezren vettek részt a BDSZ szervezeti egységeitől. Vidéken is sikeres programok kerültek lebonyolításra.

A 2015. évi BDSZ tevékenységről készült beszámoló a legfontosabb történéseket tükrözi.

BDSZ országos tanácsa

Példaértékű együttműködés, Oroszlányban

Együttműködési megállapodást kötött az Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat (ORNÖ) és az Oroszlányi Bányász Nyugdíjas Szakszervezet, (OBNYA) a cigányság és a bányász nyugdíjasok hatékonyabb érdekképviselete és a cigányság kulturális autonómiájának megteremtése céljából. E rövid, de mindenképpen figyelemreméltó hír nyomába eredve kerestem meg, s ültetem újra egy asztalhoz a megállapodást megkötő szervezetek vezetőit, hogy beszéljünk ennek az együttműködésnek a részleteiről.

Beszélgőtársaim: Szilágyi Sándor, az ORNÖ elnöke, Eichardt János az OBNYA elnöke és Illés Róbert az Oroszlányi Bányász Szakszervezet (OBEDSZ) elnöke.

- Kitélt indult a kezdeményezés?

- Én voltam, aki megkerestem Eichardt Jánost – mondja Szilágyi Sándor. – Én is bányász voltam, ma bányásznyugdíjas, s tagja vagyok a nyugdíjas alapszervezetnek. Tudom, hogy a nyugdíjasok járnak kirándulni, részt vesznek kulturális programokon, közös rendezvényeken, s a mi közösségünk is igényli ezeket a kollektív megmozdulásokat. Ebből következett az elhatározás: ha közösek az igények, próbáljuk ezeket összekapcsolni.

- Hogyan fogadták a megkeresést? – fordulok Eichardt Jánoshoz.

- Én is, de a vezetőségünk is igen pozitívan állt hozzá. Nem volt vita közöttünk abban, hogy ezt a megállapodást megkötjük. Megvitattuk, s a kezdeti megállapodáson módosítottunk is, ami azt gondolom, hogy mindkét fél előnyére vált.

- Az együttműködést írásban rögzítettek, úgymond hivatalossá tették, aláírásokkal. Mit tartalmaz ez a megállapodás?

- Minden olyan területre kiterjed, amelyen együtt tudunk működni. Kulturális programokra, sportrendezvényekre, közös kirándulásra, tehát széles a paletta. Például mondom: Sándortól kértük, hogy a szabadidő rendezvényeinkben a rend fenntartásában működjenek közre.

- Leírtuk, hogy mit tartunk fontosnak – veszi át a szót Szilágyi Sándor. – Félévente egyeztetünk a kulturális rendezvények idejéről, helyéről és programjáról. Legjobb tudásunk szerint segítjük, ápoljuk, gondozzuk a roma és bányász hagyományokat. Szakmai, módszertani, pályázati segítséget nyújtunk egymás testületének. Évente minimum egy alkalommal közös kulturális rendezvény szervezését vállaljuk.

- Vállaltuk, hogy a két vezetőség közös szervezésében, évente egy alkalommal a hátrányos helyzetű tagjainkat elvisszük kirándulni – teszi hozzá Eichardt János. – Ezen kívül a nyugdíjas alapszervezetünk vállalja, hogy évente egy alkalommal fellépést biztosít a roma táncscsoport részére.

- A roma önkormányzat pedig vállalja a fellépéssel járó anyagi terheket – egészíti ki Szilágyi Sándor.

- A megállapodás érvénye meddig szól?

- Az Együttműködési Megállapodást határozatlan időre kötöttük – tájékoztat Eichardt János. – A felbontását – két hónapos felmondási idővel – bármelyik fél kezdeményezheti. Hozzá tartozik

még ehhez, hogy a megállapodásban foglaltak teljesülését évente értékeli a két szervezet vezetősége.

- Vannak-e ennek a kezdeményezésnek előre mutató tanulságai az OBEDSZ-t illetően? – kérdezem Illés Róbertet.

- Igen. A szakszervezet szellemiségéből fakad ez a küldetésstudat, ami a nyugdíjas alapszervezetet is motiválta, hogy a megállapodáson keresztül az oroszlányi roma társadalom integrációját elősegítsük, s minél inkább bevonjuk őket a többségi társadalom életébe. Úgy gondolom, hogy ez a megállapodás jó szolgálatot tud tenni ennek a törekvésnek. Nagyon örülünk annak, hogy a két szervezet egymásra talált, annál is inkább, mert Sándor a roma önkormányzat élén példamutató tevékenységet

folytat. Tudni kell azt is, hogy ő a márkushegyi bányától ment el nyugdíjba, ötezer műszakkal, huszonöt évvel. A mi kapcsolatunk régebbre nyúlik vissza, együtt kezdtük a majki bányauzemnél, Sándor már korábbi rendezvényeinken is részt vett, példaként mondom, hogy a az eddigi csillagoló versenyeken mindig ő és társai nyertek.

- Magasabb szintre léphet ez a fajta közös munka?

- Feltétlenül. A megállapodást, amit a Jánosék megkötöttek a nyugdíjas szakszervezet részéről, tovább akarjuk fejleszteni, az oroszlányi bányászszakszervezettel, egy nagyobb csoporttal, nagyobb közösséggel kívánjuk ezt véghezvinni. Több alapszervezetünk is van, amelyek hasonló elvek alapján köthetnének megállapodást. Ez nyilván üzenet

is lenne az oroszlányi roma társadalom irányába, hogy a nyitottság részünkről megvan. Az együttműködés mindnyájunkat erősít. József József küldetése is van ennek, hiszen példaértékű, amellyel azt akarjuk elérni, hogy minél több roma fiatal, szervezett keretek között tudjon ilyen eseményeken, rendezvényeken részt venni, adott esetben feladatokat végezve.

- Az oroszlányi roma közösség tud erről a megállapodásról?

- Ennek tudatosítása még ezután következik – mondja Szilágyi Sándor. – Van egy irodánk, ahol hétfőtől péntekig felkereshetnek minket azok, akiknek valamilyen gondjuk van. de megragadunk minden alkalmat, ahol ezt a kezdeményezésünket népszerűsíthetjük.

- És az oroszlányi bányásznyugdíjasok? – kérdezem Eichardt Jánost.

- Híre kelt. Ezt segítette, hogy az oroszlányi televízió tudósított az aláírásról, de bizalmi testületi ülésen is adtuk erről tájékoztatást. A visszajelzések közül pedig tudható, hogy az emberek beszélnek róla, tovább adják. Ami viszont, számunkra, jó hír, hogy kedvezően fogadják.

A Bányamunkás pedig azzal járul hozzá a követendő kezdeményezés népszerűsítéséhez, hogy közli e cikket.

- h -

HELYTÁLLÁSUK PÉLDA LEHET AZ UTÓKOR SZÁMÁRA

107 éve annak, hogy az ajkai szénbányászati történetének legnagyobb bányászserencsétlensége történt a csingervölgyi aknáknál. 1909. január 14-én az Ármin-akna rakodó szintjén a légaknában keletkezett tűz okozta füstben, gázokban ötvenöt bányász lelte halálát. Rájuk emlékeztek a Csingervölgyért Egyesület, a Bányász Hagományápoló Klub, a Bódéért Hagományörző Egyesület és a Nostalgiá Nyugdíjas Klub tagjai az évforduló alkalmából a parkerdőben, a Bányászati Múzeum udvarán lévő emléktáblánál. A múzeum 1965-ös megnyitása óta az áldozatok nevét megőrző tábla emlékeztet a tragédiára.

A hagyományokhoz hűen elhangzott a Bányászhimnusz a jelenlévők tolmácsolásában. Gerencsér Hilda, a szervező Csingervölgyért Egyesület elnöke eleve-nítette fel a végzetes nap eseményeit. – Azon a reggelen is ugyanúgy sötétben indultunk munkába gyalog a bányászok, mint előtte bármely téli napon. Az Ármin-aknai bányamezőbe 259 munkás szállt le, és ötvenötven többé már nem látták élve a felszínt. Nagyon fontos, hogy minden évben emlékezzünk meg a halottakról, és ne hagyjuk feledésbe merülni történetüket. Fontos, mert helytállásuk példa lehet az utókor számára, és a ma embere csak úgy lehet méltó utód, ha tudja, milyen sors jutott az előtte itt élőknek – emlékezett a hagyományokat ápoló egyesület elnöke.

Szabó-Pál Antalné egyesületi tag Osváth Imre ajkai költő emlékvészt szavaltta el, majd Gazdag György nyugalmazott főmérnök emlékezett a 107 évvel ezelőtti történet tragédiájára: - A szerencsétlenség idején példás összefogás jellemezte a bányászokat, akik életük veszélyeztetése árán is a bányában rekedt társaik mentésére indultak. A szerencsétlenségben egy család három férfi tagját veszítette el, és volt olyan asszony, aki kilenc gyermekkel maradt özvegyen. A tragédia után hoztak olyan szabályt, amelynek értelmében családtagok nem dolgozhattak egy műszakban. A januári napon 259 dolgozó szállt le a

Csingervölgyi Szénbánya Ármin-aknája. Közülük ötvenötven többé már nem látták élve a felszínt. A szerencsétlenség 1909. január 14-én történt, amikor a bánya szellőztetését szolgáló nyolcvan méter mély légaknában olajozás közben kigyulladt a szellőztetőgép. Pályi Sándor gépkezelő délelőtt a ventilátort olajozta, de kigyulladt a szellőztetőgép. A kezelő ekkor hirtelen leállította a gépet, mert azt hitte, ezzel elolthatja a tüzet. Am erre hatalmas füst csapott ki a szivónyílásból, megfordult a légkerítés, az Ármin-akna bányamezeje pedig lassan megtelt füsttel. A felügyelők értesítettek mindenkit, hogy hagyják el a területet. Mivel a bánya a biztonságosak közé tartozott, úgy gondolták, nincs nagy baj. Az ott dolgozók eleinte nem ismerték fel a veszélyt, így csak lassan menekültek az akna felé a felvonóhoz. Kezdetben rendben ment a személyszállítás, azonban hamarosan az egyre elviselhetetlenebb füst miatt nagy lett a tolongás. Ez emberek elgyengültek, az összes lámpa kialudt. Az igazi katasztrófa akkor tört ki, amikor a fejtelenségben a felvonó is elromlott. A nyolc ember befogadására méretezett kassa ugyanis tizenegy kétségbeesett ember préselődött be. Közülük ketten fejjel, egy pedig karjával a szállítókas és az ácsolat közé került, s így szerencsétlen módon saját testükkel ékeltek ki a kast elmozdíthatatlanul harminc méteres magasságban. Hogy a szerencsétlenség teljes legyen, a megszorult kas egy kőtelen volt a másik kassal, így aztán ezzel sem lehetett a szállítást folytatni. A lent rekedt ötvenöt bányász közt kitért a pánik. Az eredménytelen tülekedésben, sötétségben és füstben egymást taposva veszítették életüket. Mindnyájuk emlékét ápolja az utókor Ajkán – fogalmazta meg a megkötött visszaemlékezését Gazdag György.

Az emlékező beszédek után elhelyezték a koszorúkat az emléktáblánál. A meghitt tiszteletadás a csingeri közösségi házban folytatódott, ahol gyertyát gyújtottak az áldozatok emlékére.

Tollár Sándor

Diplomaátadó ünnepi szenátusi ülés a Miskolci Egyetemen

2016. február 4-én a Miskolci Egyetemen került sor a Műszaki Földtudományi Kar, a Műszaki Anyagtudományi Kar és a Gépészmérnöki Kar diploma átadó ünnepségére (a további Karok: Állam-és Jogtudományi Kar, Gazdaságtudományi Kar, Bölcsészettudományi Kar, Egészségügyi Kar diploma átadó ünnepségére 2016. február 5-én került sor).

Prof. Dr. Torma András rektor köszöntése és a három kar, végzős hallgatóinak fogadalomtétel után a Karok dékánjai tettek előterjesztést a Karon végzett létszámáról az alábbiak szerint:

A 2015/2016 tanév első félévében végzetek: a Műszaki Földtudományi Karon, alapképzésben 22 fő, mesterképzésben 13 fő, összesen 35 fő. A Műszaki Anyagtudományi Karon, alapképzésben 19 fő, mesterképzésben 18 fő, összesen 37 fő. A Gépészmérnöki és Informatikai Karon, egyetemi szintű képzésben 1 fő, főiskolai szintű képzésben 1 fő, mester-szintű képzésben 42 fő, alapszintű képzésben 176 fő, összesen 220 fő. Az okleveleket Prof. Dr. Torma András rektor és az adott Karok dékánjai (Prof. Dr. Szűcs Péter, Prof. Dr. Palotás Árpád Bence és Prof. Dr. Bertóti Edgár) adták át.

A három Kar, végzős hallgatóinak nevében Toldi – Tóth Bence okleveles gépészmérnök mondott köszönetet, majd az Egyetem nevében Prof. Dr. Palotás Árpád Bence dékán tartotta az ünnepi beszédet.

Ezt követően habilitációs oklevelet vehetett át Hámorné Dr. Vidó Mária Zsuzsanna (Műszaki Földtudományi Kar), Dr. Szabó Norbert Péter (Műszaki Földtudományi Kar), Dr. Viskolcz Béla (Műszaki Anyagtudományi Kar).

PhD oklevelet vehetett át Dobó Zsolt (Műszaki Anyagtudományi Kar), Szalontai Lajos (Műszaki Földtudományi Kar).

Címzetes egyetemi tanár címet vehetett át Siposs István (Gépészmérnöki és Informatikai Kar).

Címzetes egyetemi docens címet vehetett át Fortuna László (Műszaki Anyagtudományi Kar), Dr. Jalics Károly (Gépészmérnöki és Informatikai Kar), Dr. Pethő Gábor (Műszaki Földtudományi Kar).

Kiváló oktató diplomát Prof. Dr. Csöke Barnabás (Műszaki Földtudományi Kar).

Becsületdiplomát Jeney Ákos (Gépészmérnöki és Informatikai Kar), Kronovetter Márton (Műszaki Anyagtudományi Kar), Szalontai Lajos (Műszaki Földtudományi Kar).

A HEMAK Győr Kft „kiváló öntész” hallgató díjat Hudák Henrietta vehette át Dr. Fegyverneki Györgytől a Kft termék és Folyamatmérnökség vezetőjétől.

A végzős hallgatók és a kitüntetetteknek tiszteletére Pecsmány Péter (Műszaki Földtudományi Kar hallgatója) és Simon Fruzsina (Bölcsészettudományi Kar hallgatója) műsorát hallhattuk.

Dr. Horn János

Évértékelés

Február 20-án megtartotta a Mórpusztavám Bányász Nyugdíjas Szakszervezet évértékelését, ahol Illés Róbert köszöntötte Pethő Istvánt, aki 70 éve tagja a BDSZ-nek, ebből az alkalomból OBEDSZ Elnöki elismerő oklevelet és egy emlékkorsót adott át megköszönve eddigi tagságát. Azt követően pedig nagyon jó hangulatú bál következett.

Grell Károly

MEGHÍVÓLEVÉL A BÁNYÁSZKÓRUSOK VII. TATABÁNYAI TALÁLKOZÓJÁRA

Tatabányán a Bányász Művelődési Otthon immár hetedik alkalommal invitálja az egykori bányászvárosba azokat a magyarországi és határainkon túli kórusokat, dalos közösségeket, melyek bányász múlttal rendelkező településeken működnek és/vagy tevékenységük során fontosnak tartják a bányász kulturális hagyományok őrzését, terjesztését valamint és nem utolsó sorban örömmel adnánk 10-15 perces izéltöt repertoárjukból más kórusok / együttesek és a közönség előtt.

A program időpontja: 2016. április 23. szombat

Tervezett kezdés: 13.30 óra (ez a jelentkezők számától függően változhat).

Jelentkezéshez küldünk jelentkezési lapot elektronikusan vagy postai úton.

Tovább információkért keressenek bennünket a lent megjelölt elérhetőségeinken!

Reméljük, rendezvényünkhöz csatlakozva Önöket is a közreműködők sorában láthatjuk majd és együtt, közösen segíthetjük a bányász kultúra terjesztését!

Üdvözlettel! Jó szerencsét!

Pákai Ernő

a művelődési otthon vezetője

Kertvárosi Bányász Művelődési Otthon, Tatabánya, Hadsereg út 98.

Telefon: 34/786-096

Mobil: 30/536-8301

Honlap: www.banyaszmuvhaz.hu

E-mail: perno@banyaszmuvhaz.hu, banyaszmuvhaz@avertesagoraja.hu

Egy bányász lapszerkesztő halálára

„A ROTARY Zrt ny. főmunkatársa, a ROTARY üzemi tanács és a bányászszakszervezet nyugalmazott elnöke, a MOL Bányász Hírlap főszerkesztője, a Nemzeti Sport tudósítója, helytörténész, a Dunántúli Olajmunkás, Bányamunkás, Zalai Hírlap, Zalapress, Zalatáj, Sportrevü, Lelátó, Vasárnapi Dunántúli Napló, Pécsi Rádió, Kanizsa Dél-zalai Hetilap, Kanizsa Magazin egykori tudósítója, a Kanizsai Enciklopédia (1999) sporttörténeti cikkeinek szerzője.”

A fenti idézet a „Nagykanizsa sakk-története, út a magyar bajnoki címig” című könyv szerzőjének, Balogh Antalnak a titulusait sorolja. Tekintélyes lista, gazdag életpálya állt mögötte. Szomorú a múlt idő, hiszen Tóni barátunk és kollégánk, ez év február 11-én, hetvenhét éves korában itt hagyott minket.

Ismeretségünk messzi időkre nyúlik vissza, amikor Tóni még az olajpart képviselte a BDSZ elnökségében. Amikor nemesült ez a laza ismeretség szoros, szakmai alapon nyugvó barátsággá, amikor a MOL Bányász Hírlap főszerkesztőjévé nevezték ki.

Többször szerepeltünk együtt, szakmai konferenciákon, beszélgettünk a lapszerkesztés fortélyairól, újságírói tapasztalatainkról, szakszervezeti továbbképzéseken. Mindig szenvedélyesen, de megalapozott tudással érvelt az igaza mellett, soha nem tapasztaltam nála felületességet, lazaságot. A szerkesztésben nem ismert tréfát. Ugyanakkor nagyon is oldottan, humorral bőven megáldva, volt szellemes és kellemes társalgó a magánbeszélgetéseinkben.

Sokat és sokszor vitattuk meg a szakszervezeti mozgalom éppen aktuális helyzetét. Bölcsességét – melyet a mozgalomban töltött hosszú évek alakítottak

ak ki – szívesen használta az érdekvédelem jobbitására. Bőven ontotta magából az ötleteket, az életképes javaslatokat, s nagyon mérges tudott lenni, ha falakba ütközött. A kudarcok azonban nem keserítették el véglegesen, rutinos küzdő volt, aki tudja, hogy nem szabad leállni, önsajnálta temetkezni, mert az lebénítja a tettekészletet, megfőjtja a harci kedvet. Folyamatosan mozgó, örökké égő ember volt. Fent felsorolt – korántsem teljes – megbízásai, vállalásai a bizonyítékok erre.

Igazi, baloldali érzelmű szakszervezeti vezető volt, aki lapszerkesztőként is ragaszkodott az elveihez. Hosszú ideig volt rendszeres szerzője a Bányamunkásnak, még a MOL Bányász, BDSZ-ből történő kiválása után is jó darabig. Aztán a cikkei megirítottak, hiszen a közegből, amely témáit adta, kivált, de továbbra is irtunk egymás lapjaiba, tartottuk a kapcsolatot.

Minden évben, az országos

Bányásznap ünnepség előtt felhívták, hogy ne feledkezzem meg a kitüntetettek névsoráról, mert azt ő is felhasználta az aktuális lapszámában. Ilyenkor hosszú beszélgetést folytattunk az ország állapotáról, az érdekvédelem napi gondjairól, az újságírói tevékenységéről és szépségeiről, sportról, kultúráról, szóval majdnem mindenről.

Vártam ezeket a telefonokat. Mint ahogy a személyes találkozásainkat is. A fizikai távolság ritkán tette lehetővé, hogy összejöjünk egy-egy baráti beszélgetésre, de ha találkoztunk, gyorsan repült az idő. Mindent el akart mondani, az örömeit és a bánatait, amely mindig a MOL Bányász Hírlap körül forgott. Ömlött belőle a szó, de élmény volt hallgatni, mert sokat tanulhattam tőle. Nemcsak szakmai fogásokat, trükköket, melyekkel bőven szolgált, hanem odaadást, elkötelezettséget, emberi tartást és tisztességet.

Hívták akkor is, amikor elkészült a könyvével, tanácsot kért, hogy mi legyen a kötet címe. Bevallom nem tudtam neki ötletet adni, de rendkívül jólesett, hogy megtisztelt a kérésével. Aztán személyesen adta át nekem, hihetetlen örömmel, a megjelent könyvet. Ekkor találkoztunk utoljára, személyesen.

Most, hogy e búcsúzó írom, forgatom a könyv lapjait, elején ott a golyóstollal írt, nekem dedikált sorok: „Öszinte barátsággal és sok szeretettel, Hámori István Péter barátomnak! Nagykanizsa, 2014. 05. 24. Balogh Antal”

Váratlanul jött a hír, nem tudtam, hogy beteg, nekem soha nem panaszkodott. Tán nem tartotta fontosnak, voltak ennél nagyobb prioritások.

Nyugodj békében, Tóni bátyám! Utolsó Jó szerencsét!

HIP

ÉG VELED, CSABA ÁRPI! Emlékké vált egy bányász sportember

Utoljára tavaly ősszel az Ajka városi tó mellett találkoztunk. Csaba Árpád csendben, elmerengve sétált. Odamentem hozzá és megkérdeztem tőle: „Árpi, jól vagy...?” Ő azt válaszolta halkan: „Nem dicsekedhetek...” Utána nem sokkal a síófoki kórházban a műtete után telefonon beszélgettünk, s kérdésemre, hogy érzed magad, elcsukló hangon azt mondta: „Ez egy mocskos, rohadt élet. Nincs már sok hátra az én meccsemből, és hosszabbítás sem lesz.” Nagyon nehéz elhinni, szinte képtelenség felfogni és megérteni, hogy utolsó személyes találkozásunk után egy hónapra, telefonbeszélgetésünk után két hétre elment, és nincs többé közöttünk. Árpi, aki számunkra a betegsége előtt a kicsattanó életerő, a jókedély megtestesítője volt, csendesen távozott mindörökre.

Ismét szegényebbek lettünk egy felejthetetlen sportemberrel, aki 67 éves korában távozott el végleg az Ajkai Bányász sakkcsapatából, s követte két hónapja elhunyt klubtársát, Bécsi Jánost. Élete egybeforrt, egyet jelentett a sakkal, hiszen négyéves korában édesanyjától tanulta meg a sakk alapjait. Hamar jegyzett sakkozó lett, nem kellett hozzá más, csak tehetség, elszántság. Először a Pádragi Bányász megyei I. osztályú csapatában kezdte pályafutását, majd a tapolcai Mereszjev SE-ben folytatta. Első igazi egyéni sikerét 1972-ben érte el, a megyei egyéni sakkbajnokságon több mesterjelöltet megelőzve veretlenül győzött. Tapolcán az NB I-es csapatban, majd Veszprémben játszott, innen került vissza az Ajkai Bányászhoz, ahol négy évig az élvonalban, haláláig az NB II-ben szerepelt. Kiváló szakmai tudása alapján pezsgő sakkélet valósult meg Ajkán. Edzőként is sikeres volt, tanítványai között országos bajnokok vannak.

Volt mit tanulni tőle, aki kérdezni akarta, kereste, megtalálta. 1995-től 2012-ig ügyvezető elnöke volt az Ajkai Bányász SK-nak.

Tavaly kezdődött számára egy rémálom, amikor hasnyálmirigyrákot diagnosztizáltak nála az orvosok. Hosszú hónapokig hősiesen viselte a fájdalmakat, ám a karácsonyi ünnepek előtt a súlyos betegség kezdte összekuszálni a szálakat, és viharos gyorsasággal tépett szét mindent. Küzdött, mint a sakkban, tartotta magát a kemény ellenféllel szemben, kis javulásnak is örült, bizott, hitt, mint egész életében. Hónapokig felülemelkedett a szenvedő betegségen, a remény felvillanása és a visszazuhanás árka között utazott ehhez a magányos végállomásig. Január elején már fáradt volt a hangja, valójában elindult utolsó útjára. Nem panaszkodott, inkább csendben tűrte a mind jobban gyötörő fizikai és lelki fájdalmat. Csak egyet nem tudott megtenni: az alattomosan támadó betegséget már nem tudta legyűrni. Szervezete most hagyta először cserben – ám visszavonhatatlanul és végérvényesen. Egy igaz: kegyetlenül szakította szét nála a remény fonalát örökre a sors. Pedig erős sportember volt, alaposan megküzdött az életért, minden örömet, minden elismerést.

Élete egybeforrt, egyet jelentett a sakkal. Mindig nagyon büszke volt az Ajkai Bányász sikereire. Halálával emlékezünk rá, helye most már örökre üresen marad a Bányász sakkasztalánál. És ha a világ dicsősége és az élet elmúlik, vannak, akik örök nyomot hagynak maguk után!

Csaba Árpi igazi, igaz sakkozó, sportember volt, kevesebbek lettünk távoztával.

Ég veled Árpi, köszönjük! Örökké emlékezni fogunk rád!

Tollár Sándor

Jóska bácsi is elment

A BDSZ központ szakszervezeti taggyűlésén találkoztam vele utoljára. Nagy szeretettel üdvözölt, mint mindig, s már kérdezte is: mi van veletek, hogy van a szakszervezet? Stereotípiák voltak ez nála, de nem kiüresített érdeklődés, pusztá udvariasság, hanem nagyon is komoly vágy arra, hogy frissítse tudását az új információkkal.

Fiaitól érkezett a szomorú hír, hogy Kriston Vízi József, a bányászszakszervezet központi apparátusának volt munkatársa, alapszervezetének tagja, egykori kollégánk, barátunk, aki harminc éven keresztül a bányász érdekvédelemben létezett, annak formálójá, aktív részese volt, életének 93. évében, 2016. január 6-án, itt hagyott minket.

Interjú készítettem vele a bányászszakszervezet létrejöttének centenáriuma alkalmából, hiszen ő,

mindössze, egy évtizeddel született később a Bányamunkás újság első számának megjelenésénél, a bányászszakszervezet megalakulásánál. Harminc évet töltött – kisebb nagyobb kitérőkkel – az országos központ apparátusában. Ő is azok közé az elkötelezett emberek közé tartozott, akik nem a nagy nyilvánosság előtt végezték fontos munkájukat. Életének egyharmadát, de munkás éveinek több mint kétharmadát töltötte a bányász érdekvédelemben alkalmazásában, és a maradék egyharmadát is teljes egészében az ősi szakmákultúrához kötődik.

Élete indulásáról ő maga így vallott, a már idézett interjúban:

„1923. október 4-én születtem, a Borsod-megyei Bótán, bányászdiinasztiában. Elődeim, őseim, nagypapám, apám, s a testvéreim közül is ketten voltak még bányászok. A Rimamurány-Salgótarján Vasmű bányászati bányauzemében dolgoztak valamennyien. Amit később Péch Antal altárnoknak hívtak, én már ott kezdtem el a bányamunkát, 1940. szeptember 12-én.”

A tudásvágy, a magasabb szakmai szintre törekvés már fiatal korában is hajtotta. Mivel hat általános volt az iskolai végzettsége, s ezt kevesellte, kérte előljáróit: küldjék tanulni, hogy a tapasztalat mellé tudást szerezzen. Mivel vajúrkola még nem volt, könyvekből kellett kivenni a lényegét, aztán a gyakorlatban abból vizsgát tenni. Ezt az akadályt is sikerrel vette.

A közösség, az emberek gondjai iránti érzékenysége fordította a munkásmozgalom felé.

1949-ben Bányászati iskolára küldték. Ez volt az első találkozás az érdekvédelemmel, az első komolyabb felkészítő, amiben részt vett. 1949. szeptember 1-vel a bányászszakszervezet országos központjába került, előbb a Szervezési, majd a Termelési Osztályra.

Az összes elméleti tudását addig azon a néhány hónapos iskolán szerezte, de ez nem volt elég ahhoz, hogy a gyakorlatban is zökkenőmentes munkát végezzen. Bekerült egy országos munkaszervezetbe, ahol szinte min-

dent a nulláról kellett kezdenie. Mégsem vált kedvetlenné, nem adta fel. Nagyon szívós és kitaró munkával jutott el apránként oda, hogy helyt tudott állni. Hogy lépést tarthasson a szakmával, elvégezte a bányaiipari technikumot, Megint az Ő szavait idézem:

„1952-ben Pécsre küldtek, azt mondták ott van rám szükség. A bányavállalat szakszervezeti titkára lettem. Akkor még Komló, Nagymányok, Hidas is oda tartozott. Amikor megint felkerültem Budapestre, az Elnökségi Iroda vezetésével bíztak meg.”

Kriston Vízi József 1979. december 31-éig volt a bányászszakszervezet alkalmazásában. Amikor elment nyugdíjba, azután sem szakadt meg a kapcsolata a közösséggel.

Szorgalmasan eljár a gyűlésekre, s rendszeresen tájékozódott volt munkahelyének országos munkájáról. Ebben állandó forrásként használta lapunkat, a Bányamunkást, amelynek utolsó száma már felbontatlanul maradt az olvasó szoba asztalán.

Én azok közé tartozhattam, akiket bizalmába fogadott, megszeretett. Rendkívül érdeklődő, tisztán látó, logikusan érvelő és gondolkodó embert ismertem meg benne. Hatalmas tapasztalatát, szakmai tudását, folyamatosan frissítette, s amíg csak lehetett, unokái, dédunokái számára és ismerős fiataloknak adta át ifjúkora egyre élesebben előtörő emlékeit.

És számunkra nemcsak történelmi élmény volt, amikor régi időköt idézett fel találkozásaink során, hanem kiindulópontra és összehasonlítási alapra az érdekvédelemben akkori és mai helyzetét illetően. Nem tanított, de mi tanulunk. Hűséget, küzdeni akarást, és kitartást. Amit az ő élete nekünk adott.

Nyugodj békében, bányásztestvérünk, bátyánk, atyai jó barátunk!

Búcsú Marlok Mártonról

A Pilisi bányásztársadalom szomorú és fájó szívvel búcsúzik az utolsó Lipót aknai bányásztól, Marlok Márton csapatvezető vajúrtól.

Végtelen szomorúsággal fogadtuk a hírt: életének 94. évében elhunyt legidősebb pilisi bányásztársunk.

Marlok Márton 1921-ben született Pilisvörösváron, a hatosztályos elemi népiskolát jeles-kitűnő eredménnyel 1933-ban végezte. A Pilisvörösvári „Lipót-akna” szénbányában – 15 évesen – az 1936. évben kezdett dolgozni, ahol a bánya 1941. évi végleges leállításáig megismerte a földalatti bányamunka alapjait. 1942-ben sorkatonai behívót kapott 1945. április 24-ig frontszolgálatot teljesített, majd hadifogságba került. 1946-1949-ig a Csolnoki Szénbányák I.sz. aknájában, a bányauzemben dolgozott, majd a Dorogi Szénbányák Nemzeti Vállalat

Pilisi III. körzet pilisszentiváni bányauzeménél helyezkedett el. A segédvájár, vájár és a „Lömester-felvigyázó” képesítést nyújtó szaktanfolyamokat „kiváló” minősítéssel végezte el.

A fekete szénbányák nagyarányú fejlesztése idején - 1953-ban - számos nagytapasztalatú, jó teljesítményképességű pilisi vájárt irányítottak Komlóra. Marlok Márton a III. sz. Bányauzemhez került, ahol „lömestéri” minősítéssel műszaki állományú felügyeletként tevékenykedett. A Pilisi Szénbányákhoz 1955-ben került vissza, ahol a bánya 1969. évi végleges bezárásáig csapavezető vajúrként dolgozott. A Pilisi Szénbányák leállása után - az 1972 évi nyugdíjaztatásig — a Sárissápi XIX-es akna Bányauzemben dolgozott, csapatvezető vajúrként.

Marlok Márton — a sok veszélyt hordozó — 33 éves bányászati tapasztalattal, komoly és megfontolt intézkedéseivel, humánus vezetési módszereivel méltó módon érdemelte ki beosztottainak és bányász társainak nagyrabecsülését.

A bányászatot hivatásának tekintette, tisztelte a bányász hagyományokat, rendszeres résztvevője volt a bányász ünnepségeknek, és 26 évig volt a bányász szakszervezetnek tagja. A bányauzemek a munkáját számos ellenjáró dolgozó kitüntetéssel ismerték el.

Marlok Márton utolsó műszakjára a szeretett családján kívül tisztelői, számos pilisvörösvári és pilisszentiváni bányásztárs kísérte, 2015. augusztus 31-én.

A pilisi bányásztársadalom nevében fájó szívvel mondunk utolsó Jó szerencsét! Glück Auf! Nyugodjon békében!

Zelenai István
bányamérnök

